

EXCELSIOR

Subiecte și modele de subiecte

**Concursul Județean EXCELSIOR,
Ediția I**

NR. 1 / 2024

ROMAN

EXCELSIOR

Subiecte și modele de subiecte

Culegere de specialitate cu apariție periodică

Nr. 1/ 2024

Culegerea „EXCELSIOR” își propune să promoveze subiecte și modele de subiecte elaborate pentru Concursul Județean „EXCELSIOR”, concurs din cadrul Proiectului educațional Județean „Excelsior”, inițiat de către Inspectoratul Școlar Județean Neamț în parteneriat cu Colegiul Național „Roman – Vodă” în anul școlar 2023- 2024.

Colectivul de autori:

Inspectoratul Școlar Județean Neamț

prof. învă. primar SOCEA ANA

prof. învă. primar POEȚELEA IOANA

prof. învă. primar POSTOLICĂ STELUȚA

Colegiul Național „Roman- Vodă”, Roman

prof. învă. primar COJOCARU ANIȘOARA

prof. învă. primar IMBREA RAMONA

prof. învă. primar LUNGU GABRIELA

prof. învă. primar MAFTEI PAULA

Școala Gimnazială Nr. 8, Piatra-Neamț

prof. învă. primar ANDRIESCU CARMEN VASILICA

Școala Gimnazială Nr. 2, Piatra- Neamț

prof. învă. primar BLANARIU DANIELA

prof. învă. primar CROITORIU-DUMITRU GIANINA

Școala Gimnazială „Elena Cuza”, Piatra- Neamț

prof. învă. primar ONOFREI ANA- MARIA

Școala Gimnazială Nr. 3, Piatra- Neamț

prof. învă. primar ONOFREI CIPRIAN

Școala Gimnazială „Gheorghe Săvinescu”, Comuna Crăcăoani

prof. învă. primar PAVĂL MIHAIELA

Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza”, Roman

prof. învă. primar CHELARU VIOLETA

Școala Gimnazială, Comuna Tămășeni

prof. învă. primar ANTOCHI CRISTINA

<p>Cod de identificare ISSN și ISSN – L/ înregistrarea Bibliotecii Naționale a României ISSN 3061 – 3027 ISSN – L 3061 – 3027</p>

Cuprins

Conținut	Pag.
Exerciții de antrenament	5
Clasa a II-a	6 – 13
Clasa a III-a	14 – 19
Clasa a IV-a	20 – 23
Modele de subiecte	24
Clasa a II-a	25 – 50
Clasa a III-a	51 – 92
Clasa a IV-a	93 – 136

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT- CLASA a II-a

COPĂCELUL

Într-o primavară frumoasă, pe când razele soarelui scăldau întinsul pământului cu rezele aurii, Valentin, un școlar harnic și iubitor de natură, ieși în livada din fata casei, chemat de glasul unei rândunele.

Privește pasărea și o întreabă:

-Tu m-ai chemat?

- Eu. Aș vrea să te rog să plantezi un copăcel în livadă, să am unde să-mi construiesc un cuib.

Lui Valentin nu-i veni să creadă ce aude, dar se gândi că pasărea are nevoie de ajutorul lui și cercetă livada. Văzu că unii pomi sunt bătrâni și îi dădu dreptate păsării.

Tocmai când se gândi că ar trebui să discute cu bunicul său, se auzi un zumzet de albină:

-N-ai vrea să plantezi un copăcel? Dacă înflorește, eu și suratele mele vom avea de unde să adunăm nectarul.

Valentin rămase uimit. Se gândi că trebuie să fie o treabă serioasă din moment ce și albina i-a cerut ajutorul. Privi spre cer, când, deodată, vântul adie ușor și-i sopți la ureche:

-Sădește un copăcel! Vreau să mi-l fac prieten , să trec printre ramurile sale, să-i aduc vești de departe.

Valentin nu mai stă o clipa pe gânduri. Merse la bunicul său și-i povesti toată întâmplarea.

-Dragul meu nepot, un copăcel e o adevărata comoară, e un dar pe care tu poți să-l faci naturii, oamenilor și vieții tale. Ce mai așteptăm, hai la muncă! Plantăm câte un copăcel pentru toți prietenii tăi. Vom planta meri, nuci, peri și cireși. Iar la toamnă....

Rezolva cerințele următoare:

1. Cine este Valentin?
 - a) Un copil de grădiniță;
 - b) Un școlar;
 - c) Un adolescent;
 - d) Un prieten.

2. Transcrie enunțul care îl prezintă pe Valentin.

3. Personajele povestirii sunt:

- a) Copăcelul, albina, vântul, albina, bunicul.
- b) Copilul, albina, vântul, bunicul, rândunica.
- c) Furnica, albina, vântul, bunicul, copilul.
- d) Bunica, vântul, copilul, albina, rândunica.

4. Rândunica îl roagă pe Valentin:

- a) Să-i dea de mâncare;
- b) Să-i refacă cuibul;
- c) Să planteze un copăcel;
- d) Să o apere de pisică.

5. Albina dorește un copăcel:

- a) Să aibă unde sta;
- b) Să se ascundă între ramurile sale;
- c) Să adune nectarul florilor;
- d) Neavând stup, să poată locui în el.

6. Vântul dorește copacul:

- a) Să-l poată rupe atunci când va bate;
- b) Să aibă unde se ascundă de ploaie;
- c) Să și-l facă prieten;
- d) Să fie mai mulți pomi în livadă.

7. Cine îl va ajuta pe Valentin să planteze copacul:

- a) Tata;
- b) Bunica;
- c) Bunicul;
- d) Prietenii.

8. Caută în text cuvintele bunicului și scrie ce înseamnă un copăcel plantat.

9. Unește personajele cu acțiunea pe care o fac:

Albina plantează copaci

Rândunica adună miere

Valentin vâjâie

Vântul vestește primăvara

10. Albina, rândunica și vântul adresează lui Valentin:

- a) O poruncă;
- b) Un îndemn;
- c) O rugămintă;
- d) O întrebare.

11. Ordonează ideile în ordinea faptelor:

- Albina îl rugă să planteze un copac.
- Rândunica ar dori ca Valentin să planteze un copăcel.
- Bunicul îl va ajuta să planteze.
- Vântul dorește să aibă un prieten nou.

12. Cum credeți că s-au simțit rândunica, vântul și albina când au văzut copăcelul plantat?

- a) Au fost fericiți.
- b) Au plecat din livadă.
- c) Au fost tare triști.
- d) Au fost indiferenți.

13. A procedat Valentin corect?

- a) DA, pentru că
- b) NU, pentru că

14. Dacă ai fi fost în locul lui Valentin, cum ai fi procedat?

15. Scrie un bilet de mulțumire lui Valentin pentru fapta sa deosebită.

16. Ce calități morale credeți că are Valentin ?

EXERCITII DE ANTRENAMENT-CLASA a II-a

Citiți cu atenție textul!

Povestea nucii lăudăroase

de Vladimir Colin

A fost odată o nucă, o nucă ... ei , ca toate nucile ! Și nuca asta creștea într-un nuc . Dar nucul nu mai era ca toți nucii ... Și știți de ce? Pentru că nucul ăsta se pomenise crescând în pădure . Nu știu cum ajunsese acolo, printre stejari și fagi, dar ce știu e că acolo trăia de ani și ani de zile. Și uite că printre nucile pe care le făcuse era și nuca noastră.

Ei, și într-o bună zi vine un urs mare, mai mare chiar decât nenea Niță, și se întinde sub nuc să tragă un pui de somn.

-Ah, ce bine o să dorm! spuse ursul și se puse cu burta în sus, cu labele pe după ceafă și începu să sforăie: Sfârrrr-mârrr! Sfârrrr-mârrr!

Tocmai atunci, creanga pe care tocmai stătea spânzurată nuca noastră strigă veselă:

-Ei, nucă – nucușoară! Gata , poți să-ți dai drumul, că ești coaptă bine... Firește, nuca nu așteptă să i se spună de două ori. Se aruncă de pe creanga ei, fără umbrelă sau parașută, se aruncă vitejește, așa cum se aruncă nucile și... drept pe nasul ursului se opri.

-Văleu! răcni ursul, deșteptat fără veste, dar nepricepând ce-l izbise tocmai de nas (care e partea lui cea mai simțitoare), se ridică degrabă și-o luă la sănătoasa .

-Ehei, ați văzut cine sunt eu? strigă atunci nuca. Sunt pesemne nespus de puternică dacă până și ursul se teme de mine!

Iepurele , care văzuse tot ce se petrecuse , se apropie tremurând de nucă și o rugă cu glas stins :

-Puternică nucă, milostivește-te de un biet iepure! ... Să nu mă mănânci!

-Bine, îi răspunse nuca. De astă dată te iert, dar vezi să nu mă superi prea tare și să nu-mi mai ieși înaintea de! nu știu, zău ...

Veverița se rugă și ea, plângând :

-Of și of, puternică nuc ! Îndură-te și de o biată veveriță... N-o mânca nici pe ea!

-Ia ascultați, făpturi neroade! se supără de astă dată nuca. Ce , vreți să mă lăsați să mor de foame?... Păi, mâine o să vină lupul să mă roage să-l cruț, apoi mistrețul, apoi cine mai știe care alt neisprăvit... Și eu? V-ați gândit că și eu trebuie să mă hrănesc? Doar sunt o nucă adevărată, o nucă puternică, o nucă... Ehei, ce știți voi!

Iepurele și veverița o luară la fugă și vestiră înspăimântați că s-a sfârșit cu pacea pădurii. S-a ivit o dihanie cumplită, una care pare mică și neînsemnată, dar care mănâncă urși, lupi și mistreți, cum ai înghiți un fir de iarbă! Toate sălbăticiunile se zăvorără în vizuinile lor așteptând cu inima strânsă ca dihania cea cumplită să li se ivească înaintea porților.

În pădure se lăsase o tăcere grea și nici măcar păsările nu se mai încumetau să cânte. Iar în tăcerea aceea se auzeau când și când niște țipete grozave:

-Unde-s lupii, urșii și mistreții? Unde-s leii, zmeii și balaurii? ... Vreau să le trag o mamă de bătaie și să-i înghit pe nemestecate! Așa striga nuca de răsuna pădurea și nici lupii, nici urșii nici mistreții, ba nici chiar leii, zmeii și balaurii nu cutezau să crâcnească.

Dar într-o zi veni un băiețel, se plimbă prin pădure, găsi nuca și, după ce-i sparse coaja, o mănca.

Dicționar:

ceafă – partea de dinapoia gâtului; milostivire – îndurare, bunăvoință; făpturi - ființe, vietăți, creaturi;

dihanie – animal sălbatic, fiară, jivină.

Înțelegerea textului

I. Încercuiți varianta corectă:

1. Nucul a crescut:

- a) În livadă;
- b) La marginea drumului;
- c) În pădure;

2. Sub el se odihnea:

- a) Un lup;
- b) Un urs;
- c) O veveriță.

3. Nuca a căzut :

- a) Pe capul ursului;
- b) Pe laba ursului;
- c) Pe nasul ursului.

4. De nucă se roagă să nu le mănânce:

- a) Iepurele si veverița;
- b) Lupul si mistreții;
- c) Leii si balaurii.

5. Nuca a fost spartă de:

- a) Băiat;
- b) Pădurar;
- c) Zmeu.

6. Joc : Eu spun una, tu spui multe :

•Nucă –

•Urs –

•Iepure –

•Pădure –

7. Găsește însușiri pentru următoarele personaje:

Iepure :

Veveriță :

Urs :

Nucă:.....

Pădure ...

II. RECUNOAȘTEȚI PERSONAJELE:

- a) Mare, mai mare chiar decât nenea Ghiță;
- b) Se arunca de pe creanga ei, fără umbrelă sau parașută;
- c) Nu se mai încumetau să cânte.

III. Puneți în ordine ideile:

1. Băiețelul a spart nuca.
2. Veverița se roagă de nucă să n-o mănânce.
3. Un nuc crescă în pădure.
4. Iepurele se roagă de nucă să fie milostivă.
5. Nuca căzu pe nasul ursului.
6. Nuca a speria toate animalele pădurii.

IV. Scrieți enunțuri în care să folosiți toate sensurile cuvintelor „somn”, „lei”, „urs”.

V. Explicati expresiile:

„o luă la sănătoasa”-

„o mamă de bătaie”-

VI. Răspundeți la întrebările din cadran:

1. Când s-a desprins nuca de pe creangă?
2. De ce s-a speriat ursul?
3. Ce credea nuca despre ea?
4. Cum a sfârșit nuca?

VII. Descrieti atmosfera creată de nucă în pădure.

VIII. Relatați cine a adus liniștea în pădure și cum.

IX. Alege mesajul cel mai potrivit:

1. Buturuga mică răstoarnă carul mare.
2. Lauda de sine nu miroase-a bine.
3. După faptă și răsplată.

X. Găsiți un alt final povestirii.

XI. Ai avut vreodată o percepție greșită asupra unui anumit lucru sau a unei ființe, ca mai apoi să-ți schimbi părerea? Spune acest lucru într-un text de 5-7 rânduri.

EXERCITII DE ANTRENAMENT, CLASA a II-a

1. Schimbă de fiecare dată doar o singură literă în cuvânt și vei obține de fiecare dată câte un cuvânt nou.

Model: doi – noi – nai – nas

sar – sat – maț - mut

pere - _____

murg - _____

mers - _____

tare - _____

2. Alege forma corectă a cuvintelor:

ierbar/erbar

eram/ieram

este/ieste

iel/el

ierbivor/erbivor

poet/poiet

culoare/culuare

creoane/creioane

ederă/iederă

ieșire/eșire

3. Completează cu semnele de punctuație potrivite:

Tătucă mi-ai făgăduit că-mi vei face și mie niște opincuțe dacă oi fi vrednic

Bine Urcă-te în pod și vântură bine grâul de acolo

Se urcă-n pod băiatul Stă acolo un ceas, se întoarce și zice

Am vânturat grâul tătucă dă-mi opincile

Alelei băiete ți-am spus să vânturi grâul bine

Ionică mincinosul de Alexandru Mitru

4. Alegeți explicațiile potrivite stabilind corespondența:

„pătrunse o înfiorare caldă”

am început să silabisesc;

„în fața mea parcă era o pâclă de nepătruns”

am citit povestea;

„am găsit cheia de aur care deschide taina citirii”

parcă nu vedeam nimic;

„am scos din ceață”

mă emoționasem plăcut.

5. Citește proverbele și subliniază cuvintele cu înțeles opus:

Cine se dă cu capul de pragul de sus, îl vede și pe cel de jos.

Buturuga mică răstoarnă carul mare.

Omul fără prieteni e ca stânga fără dreapta.

Adevărul și minciuna sunt dușmani neînduplecați.

Strânge bani albi pentru zile negre.

Bogatul greșeste și săracul cere iertare.

Omul înțelept își face vara sanie și iarna car.

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT, CLASA a III-a

Citiți textul cu atenție și răspundeți la întrebări.

Primăvara, bunicul i-a adus Mădălinei un pui de cireș și i-a spus:

– Sădește-l în grădină și să ai grijă de el!

Fetița se ducea deseori să vadă ce face pomișorul, să-l întrebe dacă are nevoie de ceva...

Într-o după-amiază de toamnă l-a găsit schimbat. Haina îi era zugrăvită cu acuarele roșie, cu puțin aur și cu pistrui de rugină.

Mădălina a voit să-l mângâie și, vai! Câteva frunze se desprinseseră și căzură.

– De puiul de cireș să nu te atingi, toamnă haină și rea!

Dar nu sfârși bine vorbele, că din frunzele căzute și din câțiva nori rotofei se întruchipă o zână nespus de frumoasă. Ea avea privirea blândă, purta eșarfă aurie la gât, struguri chihlimbarii în păr și strai mândru, lung până la pământ.

– Vai, ce vorbe ai rostit, Mădălina! Nu mă așteptam de la tine. Eu sunt Zâna Toamnă.

– Sunt supărată pe dumneata, mărită zână!

– De ce?

– Din pricina cireșului meu. De ce zugrăvești frunzele copacilor și apoi le scuturi?

– Așa e mai frumos. E o sărbătoare a frunzelor. N-o găsești minunată? Vântul le poartă pe sus și ele visează să se prefacă în păsări, îi vorbi zâna și îi dădu două mere rumene.

– Dar copacii? întrebă fata.

– Copacii se odihnesc și apoi adorm. Cât bat ploile reci și ninsorile iernii, ei visează flori și albine. Ai vrea ca pomul tău să nu se odihnească deloc? Să nu prindă puteri? Să rămână pitic?

– Nu! Nu! răspuse Mădălina. Să se odihnească și puiul de cireș, ca să crească.

Cum rosti vorbele acestea, fetița n-o mai văzu pe Zâna Toamnă, ci doar auzi printre copaci o șoaptă și un cântec abia îngânat. Nu mult după aceea, un vânt scutură toate frunzele puiului de cireș. Mădălina oftă ca la o despărțire de cineva drag.

(„Sărbătoarea frunzelor” după Călin Gruia)

1. Bifează răspunsurile potrivite:

a) Personajele textului sunt:

cireșul; bunicul; Mădălina; Zâna Toamnă.

b) Acțiunea are loc:

în curte; în grădină la vie; în parc.

c) Acțiunea se desfășoară:

vara; toamna; primăvara; iarna.

2. Ordonează imaginile urmărind acțiunea din text.

3. Pentru fiecare imagine alege câte un titlu potrivit.

Desfrunzirea cireșului

Apariția Zânei Toamnă

Sădirea și îngrijirea pomișorului

Pomișorul dezgolit

Discuția dintre zână și fetiță

4. Subliniază în text cu:

două propoziții enunțiative;

două propoziții exclamative;

două propoziții interogative.

5. Descoperiți „intrușii” din următoarele șiruri de cuvinte:

- a) plăpând, slăbuț, firav, viguros, gingaș;
- b) mică, vastă, mare, încăpătoare, imensă;
- c) util, necesar, folositor, prielnic, potrivit, inutil;
- d) succes, reușită, izbândă, eșec, victorie.

6. Stabiliți corespondența dintre schemele și cuvintele date (c – consoană, v – vocală):

cvcv	frig	cvccv	pământ
cvcc	bine	ccvcv	luncă
ccvc	vânt	cvcvcc	brumă

7. a) Scrieți în ordine alfabetică următoarele cuvinte:

ramă, cupă, mână, responsabil, măr, păr, motiv.

b) Adăugați la începutul cuvintelor date o vocală și scrieți cuvintele obținute.

8. Scrieți numărul de silabe, litere și sunete pentru cuvintele:

dimineață:

cenușii:

coșuleț:

text:

9. Completați propozițiile cu substantive potrivite:

_____ a fost păcălit de vulpe.

_____ își pierde părul, dar năravul ba.

_____ se face un ghem de ace.

_____ se sperie și de umbra lui.

10. Formați familia de cuvinte pentru: loc, om.

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT, CLASA a III-a

Citește textul cu atenție!

În munții Emei din China trăia odată o maimuță.

Într-o bună zi, ea coborî din munte și merse până ajunse la o grădină plină de roade. Tare se mai bucură maimuța văzându-le și culese numai decît un spic de mei pe care și-l puse pe umăr și plecă fericită mai departe.

Și iată că ajunse la o livadă de piersici; când văzu pomii plini de piersici mari și roșii, se gîndi că trebuie să fie foarte gustoase. Atunci, aruncă deîndată spicul de mei și culese o piersică.

Apoi, porni mai departe și ajunse la o grădină de pepeni, care era plină de pepeni mari și rotunzi, cu miezul roșu. Văzînd aceasta, maimuța cea lacomă aruncă numai decît piersica și culese un pepene. Și atunci își făcu ea socoteala că ar fi timpul să se întoarcă acasă. Prin urmare, luă pepenele la spinare și, nemaîncăpîndu-și în piele de bucurie, plecă spre casă.

Merse maimuța cât merse, când, deodată, dădu peste un iepure. Văzîndu-l cum sare i se păru nemaipomenit și, aruncînd pepenele, fugi să-l prindă pe iepuraș.

Acesta însă alergă în pădure, pînă nu se mai văzu, iar maimuța nu mai avu altceva de făcut decît să se întoarcă acasă cu mâinile goale.

(Lăcomia maimuței, poveste populară chineză)

1. Să înțelegem textul:

a) Unde trăia maimuța?

b) Ce a făcut maimuța când a văzut grădina de pepeni?

c) Ce roade gustoase reușise maimuța să găsească în călătoria ei?

d) Ce sfat i-ai da maimuței?

2. Formulează ideea principală corespunzătoare fragmentului încadrat.

3. Povestește în scris fragmentul în care maimuțica a ajuns în grădina cu pepeni:

4. a) Găsește cuvinte cu înțeles asemănător:

taină- _____ ursuz- _____
mirific - _____ năpraznic- _____
odraslă - _____ răsplată- _____

b) Găsește cuvinte cu înțeles opus pentru:

ursuz- _____ lacom- _____
imaculat- _____ avere - _____
a remedia- _____ îndepărtat - _____

c) Scrie două enunțuri cu înțelesurile diferite ale cuvântului “dulce”.

d) Scrie cuvinte înrudite cu “pădure”.

5. Analizează cuvintele subliniate din text:

6. Taie varianta scrisă greșit:

Parcă *mai/m-ai* întrebat dacă îmi place iarna. *Nui/ Nu-i* anotimp *mai/m-ai* frumos!
Nul/Nu-l asculta pe Mihai care iubește *cel/ce-l* mai mult vara. *Cel/ Ce-l* ascuți pe el?
Odată/ o data voi ajunge și eu să învăț să schiez și atunci îmi *va/ v-a* plăcea iarna.
Acum *iau/ i-au* ore de schi. *Va/v-a* spus Ana, nu?

Da, *nea/ne-a* spus *întro/ într-o* seară, în luna *mai/m-ai*. *La/ l-a* mirat pe tatăl tău ambiția
aceasta a ta! Este mândru de tine! Când vei merge *la/l-a* schi, *săi/să-i* spui și lui, că vrea să vină
cu tine!

7. Precizează ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate.

Mamutul trăia în vremuri de demult, în era glaciară. _____

Dinozaurul era un animal uriaș. _____

8. Identifică greșelile și transcrie corect enunțul :

În recreația mare, toți copiii mîncau, nu mai viorel stătea mai l-a o parte și se uita.

9. Imaginează-ți că te întâlnești cu maimuța lacomă. Scrie discuția dintre voi, folosind patru linii de dialog.

1. Transformă următoarele verbe în substantive:
 - a călătorit - _____
 - au învățat - _____
 - s-a luptat - _____
 - a cerut - _____
 - s-a bucurat - _____
 - au muncit - _____
2. Alcătuieste propoziții cu sensurile diferite ale următoarelor cuvinte: **pas, carte, rachetă.**
3. Alege varianta corectă:
 - Maria cu Ioana se certau **întruna/într-una.**
 - **O dată/odată** a fost un moș și o babă cu două fete.
 - Am fost **de mult/demult** în vizită la tine.
 - Eu **nu mai/numai** această carte am găsit.
4. Formulează enunțuri cu următoarele cuvinte, având valori morfologice multiple:
 - mare (substantiv, apoi adjectiv)
 - veselă (substantiv, apoi adjectiv)
 - cer (substantiv, apoi verb)
 - minte (substantiv, apoi verb)
5. Găsește cuvintele cu sens asemănător pentru:
 - fetița avea lacrimi în ochi = _____
 - copiii erau numai ochi și urechi = _____
 - chiar și cu ochii închiși = _____
 - vasul era plin ochi = _____
 - cât vedeai cu ochii era câmp întins = _____
 - își iubea copilul ca lumina ochilor = _____
 - ei nu vedeau înaintea ochilor = _____
 - privea mereu cu ochi răi = _____
6. Analizează părțile de vorbire studiate, apoi transformă propoziția într-o propoziție simplă.
Eu voi merge în orașul natal.

1. Scrie câte două enunțuri cu sensurile cuvintelor: mai, gol, masa, lună.

2. Stabilește corespondența între expresiile din prima coloană și semnificațiile din a doua coloană:

- nu se aude nici musca	fii atent!
- stătea ca pe ace	s-a făcut liniște
- ia seama!	aștepta cu nerăbdare

3. Găsește familia de cuvinte pentru: **a citi, tânăr, luminos.**

4. Alege varianta corectă:

- **Îa/Ea** se bucură de cadourile primite.
- Bunica **i-a/ia** propus lui Marius să ia/i-a o carte în călătorie.
- Pe **ei/iei** îi cunoșteau toți.
- **Ei/Iei**, te rog, ghiozdanul de jos?
- Mătușa mi-a cumpărat **ia/i-a** aceasta.

5. Alege răspunsurile potrivite dintre precizările de mai jos:

- Punctul se pune la sfârșitul unei propoziții exclamative. ____
- Virgula se plasează înaintea cuvintelor *dar, iar*. ____
- Semnul exclamării indică cititorului o întrebare. ____
- Propoziția enunțiativă are la sfârșit semnul întrebării. ____
- Linia de dialog marchează cuvintele personajelor într-un text scris. ____

6. Transformă propozițiile dezvoltate în propoziții simple. Subliniază părțile principale.

- Vulpea îl păcăli pe Moș Martin.
- În curte s-au adunat copiii.
- Fata unchiașului muncea zi și noapte.

1. Alege varianta corectă a substantivului.

- Am gustat un cais/o caisă.
- Un prun/o prună era amintirea de la bunic.
- Aveam nevoie de un foarfece/o foarfecă.
- Bunica mi-a adus o pereche de pantaloni/pantalon.
- Am mai multe discipline/disciplini preferate.
- Sabin a omis câteva virguli/virgule într-o propoziție.

2. Taie varianta de scriere incorectă.

- Ia/ea se bucură de multe cadouri.
- Vânzătoarea ia/i-a propus să ia/i-a un cadou pentru cei dragi.
- Pe ea/ia o cunoșteau mulți.
- În fiecare dimineață, la geam apărea i-a/ea.

3. Scrie denumirea emoției pe care o simți citind versurile:

- Așezat la gura sobei noaptea, pe când viscolește,
Privesc focul, scump tovarăș, care vesel pâlpâiește. _____
- Văd trecând în zbor fantastic a poveștilor minuni. _____

4. Transcrie textul, scriind cuvinte în locul numerelor.

- Sub câți domnitori ați slujit voi?
— Sub 7, Măria Ta, a răspuns tânărul.
— Eu, a spus altul, am trecut prin 10 domnii.
— Prin toate de la bunicul încoace, stăpâne. De atunci s-au schimbat 18 voievozi.

5. Scrie în locul punctelor ortogramele potrivite.

- _____ răsuflare apăru și Harap-Alb în fața împăratului.
- Se părea că _____ dimineață se auzi un ropot de cai prin miriște.
- _____ vis îi apăru un înger blajin.
- _____ tufiș ieși o vulpe vicleană.

6. Transformă propozițiile dezvoltate în propoziții simple. Subliniază părțile principale.

- a) Vulpea îl păcăli pe Moș Martin.

- b) În curte s-au adunat copiii.
c) Fata unchiașului muncea zi și noapte.
-
-
-

7. Alcătuieste propoziții cu subiectul în următoarele poziții:

- a. la începutul unei propoziții simple;
b. în cuprinsul unei propoziții dezvoltate;
c. la sfârșitul unei propoziții simple;
d. la sfârșitul unei propoziții dezvoltate.

9. Alcătuieste un enunț în care cuvântul mai să aibă alt sens decât cel din versurile de mai jos:

*Cât părinții vii ne sunt –
Mai există ceva sfânt.*

8. Inversează locul adjectivului și cel al substantivului determinat.

- Strugurii zemoși te îmbiau să le simți aroma și gustul delicios.
- Un tunet răzleț răscoli nemărginirile rotunde.
- Florile parfumate și mici ale rozmarinului străluceau pe verdele frunzișului.

9. Alege formulările corecte:

- Virgula se plasează înaintea cuvintelor dar, iar.
- Virgula marchează o repetare.
- Virgula nuanțează o enumerare.
- Semnul de exclamare îi indică cititorului o întrebare.
- Semnul de exclamare are rolul de a realiza o chemare, un îndemn.

10. Scrie un text cu titlul: *De ce trebuie să citești?*

MODELE DE SUBIECTE

CLASA a II-a

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa locală, Clasa a II-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute.
- Total: 100 de puncte

Se dă fragmentul:

A fost odată un tigru foarte bătrân. Trăia într-un codru des. Despre înțelepciunea lui se dusesse vestea prin toate împrejurimile.

Dar într-o zi îi veni ceasul cel din urmă. A poruncit îndată să vină unicul său fiu, pe care îl întrebă:

- Știi, tu, fiule, cine are colții cei mai tari din lume?
- Desigur, tigru! răspuse fiul.
- E adevărat. Dar știi tu cine are ghearele cele mai ascuțite?
- Desigur, tigru! răspuse din nou fiul.
- E adevărat și asta. Și acum, spune-mi, cine aleargă cel mai repede?
- Desigur, tigru! exclamă fiul, fără să stea mult pe gânduri.
- Și acum am să-ți pun ultima întrebare: Cine este cel mai puternic din lume?
- Tigru! Tigru! Tigru! strigă de trei ori puiul.
- Te înșeli, dragul meu. Să îți minte de la mine: cel mai puternic pe pământ este omul! Să te ferești a ieși în calea lui. Să nu te iei la luptă cu el, ocolește-l!

Puiul de tigru rămase apoi multă vreme pe gânduri la cele ce-i spusese părintele său în ultimele clipe ale vieții sale. "Dar unde aș putea eu găsi pe acest om? Aș vrea să-i văd barem cu un ochi, colții și ghearele sale."

Și puiul de tigru plecă în căutarea omului.

(fragment "Cine este cel mai puternic de pe pământ", poveste populară)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:

- a) a-dev-ărat, de-si-gur, ghe-are-le, lup-tă;
- b) a-de-văr-at, de-si-gur, ghea-re-le, lup-tă;
- c) a-dev-ărat, de-sigur, ghea-re-le; lup-tă;
- d) a-de-vă-rat, de-si-gur, ghea-re-le, lup-tă.

6 puncte

2. Ultimul cuvânt din titlul textului are:

..... silabe, litere,vocale,consoane.

6 puncte

3. Găsește câte un cuvânt cu înțeles asemănător și câte un cuvânt cu înțeles opus pentru cuvintele:

adevăr
tari
aleargă
strigă

8 puncte

4. Taie cu o linie varianta scrisă greșit:

fixat / ficsat	egzact / exact
rucsac / ruxac	taxi/ tacsii
răceală / răcială	parchiet/ parchet
ghete / ghiete	giacă/ geacă

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

5. Transcrie din text ultimul răspuns al puiului de tigru la întrebările tatălui său.

4 puncte

6. Alcătuieste o propoziție interogativă în care să utilizezi cuvântul „înțelepciune”.

4 puncte

7. Alcătuieste enunțuri în care cuvântul „colț” să aibă două înțelesuri diferite.

8 puncte

8. Scrieți patru cuvinte care se pot forma, pornind de la cuvântul „om”.

4 puncte

9. Completează cu semnele de punctuație potrivite:

Când era pe la jumătatea gârlei se pomenește pe lângă dânsul cu-n șarpe că-i zice

Țapule ia-mă și pe mine să mă treci la uscat

Temător țapul îi răspunse

Tu vezi bine că abia pot să-mi duc părul de pe mine și tu îmi mai ceri să te iau

și pe tine

5 puncte

10. Rescrie corect următorul enunț:

gheorge și gina au citit bazmul din carte cu povești.

5 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Realizează un dialog de 6-8 replici între puiul de tigru și om pe care l-a întâlnit în drumul său.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- respectarea temei solicitate;
- formularea corectă/logică a enunțurilor;
- originalitatea ideilor;
- folosirea alineatelor;
- aplicarea corectă a regulilor de ortografie și de punctuație;
- așezarea în pagină și scrisul îngrijit.

Notă! Se acordă 10 puncte din oficiu.

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa locală, Clasa a II-a

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute.
- Total: 100 de puncte

Se dă fragmentul:

„Într-o localitate din apropierea orașului Alba Iulia trăiau într-o căsuță Ioana Precup, căreia sătenii îi spuneau mătușa Ioana, cu cei doi nepoți, Vasilică și Mihăiță. Cel mare era școlar. Mihăiță abia împlinise șase ani. Copiii erau orfani.[...]Mătușa Ioana avusese lacrimi pentru cei dispăruți, dar și mâini bune ca la șaizeci de ani să-i țină pe nepoții ei și să le dea tot ce le trebuie.

Într-o zi de la sfârșitul lui noiembrie 1918, cam pe la vremea prânzului, sosește Vasilică de la școală și abia ajuns în prag îi spune bătrânei:

- Bunicuță, mâine mergem cu domnul învățător Dragomir la Alba, că e mare sărbătoare!

Ochii bătrânei străluciră:

- Știu, Vasilică maică, o să ne unim cu țara! Păcat că n-a apucat și feciorul meu, tătânul vostru, să vadă ziua asta!

Vasilică o privi cu drag și o sărută pe frunte.

- Lasă, bunicuță, m-oi duce eu în locul lui!
- Și eu! sări de unde stătuse până atunci Mihăiță. Și eu o să merg la Alba, la Unire!

Vasilică deveni serios:

- Tu? Păi, nu te țin picioarele!
- M-or ține. Alerg ca iepurele și nu mă opresc până la Alba!
- Să zicem! Dar n-ai un steguleț tricolor!
- Nici tu!
- Ba eu am, de la domnu' învățător Dragomir...

Mihăiță se posomorî și nu mai zice nimic. După ce Vasilică plecă cu treburi, mătușa Ioana îl trase lângă ea pe nepotul cel mic și-l întrebă:

- Mihăiță, vrei într-adevăr să mergi la Alba?
- Din toată inima!
- Atunci aleargă și adu-mi o crenguță de alun.

Mihăiță o zbughi afară și după câțva timp se întoarse. Ioana Precup scoase dintr-o lădiță un tricolor făcut de ea, mai demult, din pânză.

- Iată, Mihăiță, prindem tricolorul, iar mâine vei putea și tu duce la marea sărbătoare un tricolor pentru Unire!”

(Petru Demetru Popescu, *Un tricolor pentru Unire*)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Scrie, pe foaie de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

- 1. Ordonează alfabetic cuvintele:** Mihăiță, Dragomir, Ioana, Alba, Vasilică.

4 puncte

- 2. Desparte în silabe cuvintele:** prânzului, frunte, zbughi, pânză, șaizeci, străluciră.

6 puncte

- 3. Alege varianta corectă:**

Era sfârșitul :

- a. lui octombrie 1918;
- b. lui noiembrie 1918;
- c. lui decembrie 1918;

Mătușa Ioana i-a cerut lui Mihăiță:

- a. o creangă de nuc;
- b. o creangă de brad;
- c. o creangă de alun.

Mihăiță alerga:

- a. ca un ogar;
- b. ca o pisică;
- c. ca un iepure.

Vasilică avea steguleț tricolor de la:

- a. bunicul Dragomir;
- b. domnu' învățător Dragomir;
- c. preotul Dragomir.

8 puncte

- 4. Scrie câte un cuvânt cu sens asemănător și câte un cuvânt cu sens opus pentru:** mare, demult, sosește, bătrâna, se posomorî, zbughi.

12 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

5. Completează enunțurile:

_____ era școlar.

Mihăiță abia împlinise _____ ani.

Vasilică o privi _____ și o sărută pe frunte.

6 puncte

6. Alcătuieste o propoziție enunțiativă în care să utilizezi expresia „alerg ca iepurele”.

4 puncte

7. Alcătuieste o propoziție interogativă în care să folosești cuvântul „Mihăiță”.

4 puncte

8. Alcătuieste un enunț în care cuvântul „trase” să aibă sens diferit față de sensul din text.

4 puncte

9. Scrieți patru cuvinte care se pot forma, pornind de la cuvântul *bătrână*.

8 puncte

10. Adaugă semnele de punctuație.

Ochii bătrânei străluciră

Știu, Vasilică maică o să ne unim cu țara Păcat că n-a apucat și feciorul meu, tătânul vostru, să vadă ziua asta

Vasilică o privi cu drag și o sărută pe frunte.

Lasă, bunicuță, m-oi duce eu în locul lui

Și eu sări de unde stătuse până atunci Mihăiță Și eu o să merg la Alba, la Unire!

4 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Describe o activitate, dedicată Marii Uniri, pe care ai putea să o organizezi împreună cu colegii tăi, într-un text de 80-100 de cuvinte.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- succesiunea logică a organizării activității;
- adecvarea conținutului la cerință;
- prezentarea sentimentelor/ emoțiilor pe care le-au avut participanții la activitate;
- scrierea corectă a cuvintelor;
- folosirea corectă a semnelor de punctuație;
- folosirea alineatelor.

**Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Colegiul Național „Roman Vodă”**

**CONCURSUL JUDEȚEAN
EXCELSIOR
EDIȚIA I, 2024**

înscris în
CAEJ NR. 16107/ 28. 11. 2023, la poziția 61

**Domeniul: științific
Etapa locală, 3 februarie 2024**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute.
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Clasa a II-a

Se dă fragmentul:

În lumina blândă a dimineții, frunzele copacilor păreau ca niște copii ce tocmai s-au trezit din somn. Bambi, puiul de căprioară, stătea în fața unei tufe de alun și își izbea cornițele de lemnul alunului.

Bambi își ridică ochii și se uită în jur. Zări o veveriță care îl privea prietenoasă. Din spatele unui copac se auzi dintr-odată un râs scurt și strident. Bambi și veverița s-au speriat puțin. Era ciocănitura. Stătea pe trunchiul unui stejar. Ea strigă:

- Trebuie să vă căutați copaci cu coaja tare, nu aluni subțiri. Altfel nu veți găsi gândăcei.

Veverița se repezi la ciocănitura și o certă, spunându-i:

- Ce știi tu? Bambi nu caută gândăcei.

- De ce nu? zise ciocănitura amuzată. Au un gust excelent! Ciocănitura înghiți într-o clipă câțiva gândăcei, apoi își luă zborul.

Bambi se întoarse, cu gândul să plece mai departe în pădure. Veverița se apropie de Bambi și îi zise:

Numele: _____	
Inițiala prenumelui tatălui: _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență: _____	
Loc. _____	
înv./prof. _____	
Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

- Eu sunt veverița. Locuiesc acolo, sus, în copac. Pot să vă însoțesc puțin la plimbare?

Am ceva important să vă spun!

- Desigur, acceptă Bambi politicos. Ce anume vrei să îmi spui?

(Felix Salten, *Bambi*)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Varianta corectă de despărțire în silabe la capăt de rând a cuvântului *ciocănitoare* este:

- a. ciocănit-oare;
- b. cioc-ănitoare;
- c. ciocă-nitoare;
- d. ciocănito-are.

5 puncte

2. Găsiți cuvinte cu sens opus pentru:

lumină ≠ _____

în față ≠ _____

se apropie ≠ _____

scurt ≠ _____

râs ≠ _____

5 puncte

3. Cuvântul care nu este înrudit cu *frunze* este:

- a. frunzuliță;
- b. înfrunzit;
- c. frunte;
- d. frunzar.

5 puncte

4. Formulează câte un enunț cu următoarele cuvinte: *într-o, într-un, dintr-o, dintr-un*.

8 puncte

5. Aadaugă câte o vocală la începutul cuvintelor date pentru a obține cuvinte noi.

lungă- _____

rar- _____

lună- _____

suc- _____

4 puncte

6. Completează cuvintele cu grupul de litere potrivit (*ce, ci, che, chi, ge, gi, ghe, ghi*):

pere.....,ozdan,reașă, pa.....nă, ba.....tă,apă.

3 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Transcrie din text o propoziție exclamativă și o propoziție interogativă.

10 puncte

2. Găsiți două sensuri ale cuvântului *somn* și formulează propoziții cu acestea.

10 puncte

3. Completează cu semnele de punctuație potrivite:

„ Eu unde o să dorm bunicule
 Oriunde vrei îi răspunse acesta

Heidi se arată mulțumită și începu de îndată să cerceteze toate cotloanele și colțurile ca să descopere cel mai plăcut loc de dormit În colțul de lângă patul bunicului văzu o scăriță sprijinită de perete; se cățără repede și se trezi într-un pod plin cu fân care mirosea minunat iar pe fereastra rotundă din perete se putea vedea toată valea de mai jos.”

(Johanna Spyri, *Heidi*)

10 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Alcătuiește un text de 8-10 enunțuri pornind de la imaginea alăturată. Prezintă o întâmplare în care vei preciza detalii cu privire la timpul, locul și personajele participante la acțiune. Caută un titlu sugestiv.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- așezarea în pagină;
- folosirea corectă a semnelor de punctuație;
- scrierea corectă a cuvintelor;

CONCURSUL JUDEȚEAN „EXCELSIOR”

Etapa locală, 3. 02. 2024

Barem de corectare

Clasa a II-a

Item	Soluții	Punctaj
S I	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	c	5p
2	lumină ≠ întuneric în față ≠ în spate se apropie ≠ se depărtează scurt ≠ lung râs ≠ plâns	1px5=5p
3	c	5p
4	Patru propoziții corect formulate, cu următoarele cuvinte: într-o, într-un, dintr-o, dintr-un.	2px4=8p
5	Adaugă câte o vocală la începutul cuvintelor date pentru a obține cuvinte noi. lungă-alungă rar-orar lună-alună suc-usuc	1px4=4p
6	Completează cuvintele cu grupul de litere potrivit (ce, ci, che, chi, ge, gi, ghe, ghi): <i>pereche/ perechi, ghiozdan, cireasă, pagină, baghetă, ceapă.</i>	0,5px6=3p
S II	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	Transcrie corect propoziția exclamativă și interogativă.	5px2=10p
2	Formulează două propoziții corecte cu cele două sensuri ale cuvântului somn .	5px2=10p
3	Completează cu semnele de punctuație potrivite: „ -Eu unde o să dorm, bunicule? -Oriunde vrei, îi răspunse acesta. Heidi se arată mulțumită și începu de îndată să cerceteze toate cotloanele și colțurile ca să descopere cel mai plăcut loc de dormit. În colțul de lângă patul bunicului, văzu o scăriță sprijinită de perete; se cățără repede și se trezi într-un pod plin cu fân, care mirosea minunat, iar pe fereastra rotundă din perete se putea vedea toată valea de mai jos.”	10 p (1p/semn de punctuație)

	(Johanna Spyri, <i>Heidi</i>)	
S III		30 de puncte
	<p>Alcătuiește un text de 8-10 enunțuri pornind de la imagine. Prezintă o întâmplare în care precizează detalii cu privire la timpul, locul și personajele participante la acțiune. Scrie un titlu sugestiv.</p> <p>Conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> -relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor; -precizarea a două repere spațio-temporale; -adecvarea conținutului la cerință; -prezentarea personajelor; -scrierea unui titlu sugestiv. <p>Redactare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular; - respectarea normelor de ortografie; - respectarea normelor de punctuație; - așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor); - lizibilitate. <p>Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are cel puțin 8 enunțuri și dezvoltă subiectul propus. Textul va avea un titlu sugestiv.</p> <p><i>Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare.</i></p>	<p>8p- relatare 2p- repere 5p- adecvare 2p- personaje 3p- titlu Total=20p</p> <p>3p- elemente de gramatică/ vocabular 3p-ortografie 2p- punctuație 1p-așezare în pagină 1p- lizibilitate Total=10p</p>

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa județeană, Clasa a II-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute.
- Total: 100 de puncte

Se dă fragmentul:

A fost odată o fată de împărat, mândră și plină de sine. Cât era ziua de lungă, nu se ocupa decât de ea însăși și uita să mai privească în jurul său.

Într-o zi, o rază de soare i-a atins inima și a înduioșat-o, făcând-o să observe gingășia unui ghiocel. Pentru că până atunci nu mai observase așa ceva, nu știa ce avea în față și rămase uimită înaintea clopoțelului alb.

Simțindu-se studiat, ghiocelul se mișcă ușor și își desfăcu căpșorul în trei petale albe, care începură să răspândească în jur un parfum proaspăt și tineresc. Fata constată că niciunul din parfumurile pe care le cunoștea nu avea aroma și discreția acestuia. Micuțul se mai mișcă puțin și o învălui pe prințesa într-o mireasmă îmbietoare, care îi mângâie inima. Din acea clipă, prințesa începu să urmărească ghiocelul, până într-o bună zi, când observă că acesta se scutură de tot. Fetei îi păru foarte rău că îl pierduse, dar hotărî să fie mai atentă la florile din jur. Astfel, ea începu să simtă și alte parfumuri, pe care nu le sesizase până atunci. Rând pe rând, cercetă mirosul delicat și al altor flori de primăvară: zambile, narcise, toporași și vioarele. Ea constată că le devenise prietenă. Ori de câte ori se află în preajma lor, florile își mișcau capetele împodobite către ea și o atrăgeau cu parfumul lor.

În timp, prințesa a remarcat că parfumul acestora exprimă dorința lor de a fi observate și iubite. El este darul de iubire pe care florile ni-l oferă cu generozitate, împreună cu alte daruri minunate: culoarea, prospețimea, puritatea și frumusețea.

(după Alexandru Valentina, Povestea florilor de primăvară)

SUBIECTUL I

Încercuiește, pe foaie de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Alege seria în care toate cuvintele sunt scrise corect:

- a. împărat, hotără, ghiocel, mângâie;
- b. hotărî, împărat, ghiocel, mângâie;
- c. împărat, giocel, mângâie hotărî;
- d. mângâie, împărat, hotără, ghiocel.

4 puncte

2. Alege seria în care toate cuvintele sunt despărțite corect în silabe:

- a. gin-gă-și-a, proas-păt, ex-pri-mă, pros-pe-ți-mea;
- b. gin-gă-și-a, proa-spăt, ex-pri-mă, pro-spe-ți-me-a;
- c. gin-gă-șia, proas-păt, e-xpri-mă, pros-pe-ți-mea;
- d. gin-gă-și-a, proas-păt, ex-pri-mă, pro-spe-ți-mea;

4 puncte

3. Alege perechea în care cuvintele nu au același înțeles:

- a. odată, cândva;
- b. să răspândească, să împrăștie;
- c. învălui, împrăștie;
- d. generozitate, dărnicie;

4 puncte

4. Alcătuieste o propoziție interogativă în care cuvântul „uita” să aibă alt înțeles față de cel din text.

6 puncte

5. Alcătuieste un enunț în care să folosești toate denumirile lunilor de primăvară.

4 puncte

6. Transcrie din al doilea enunț toate cuvintele care încep și se termină cu vocală.

5 puncte

7. Transcrie din ultimul alineat toate cuvintele alcătuite din trei silabe:

5 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Care sunt denumirile florilor întâlnite în text? Ordonează-le alfabetic.

10 puncte

2. Din ce motiv era prințesa supărată?

10 puncte

3. Ce daruri minunate oferite de florile de primăvară a descoperit prințesa?

10 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Scrie un text narativ de 6-8 rânduri, pornind de la imaginea dată.

Prezintă o întâmplare în care vei preciza detalii cu privire la timpul, locul și personajele participante la acțiune. Scrie un titlu sugestiv.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- așezarea în pagină;
- folosirea corectă a semnelor de punctuație;
- scrierea corectă a cuvintelor;
- exprimarea corectă;

Barem de corectare
Clasa a II-a

Item	Soluții	Punctaj
S I	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	b	4p
2	a	4p
3	c	4p
4	Alcătuiește propoziția interogativă (uita – privea)	4p
5	martie, aprilie, mai Formulează răspunsul în propoziție.	3p 1p
6	era, ocupa, ea, însăși, uita	1px5=5p
7	prințesa, remarcat, parfumul, exprimă, dorința, iubite, iubire, florile, oferă, culoarea	0,5px10=5p
S II	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	ghiocel, narcise, toporași, viorele, zambile Încadrarea cuvintelor într-un enunț.	1px5=5p 5p Total=10p
2	Justificarea răspunsului, valorificând textul dat.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
3	parfum, culoare, prospețime, puritate, frumusețe Încadrarea cuvintelor într-un enunț.	1px5=5p 5p Total=10p
S III		30 de puncte
	Alcătuiește un text de 8-10 enunțuri pornind de la imaginea dată. Prezintă o întâmplare în care precizează detalii cu privir la timpul, locul și personajele participante la acțiune. Scrie un titlu sugestiv. Conținut: - relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor; - precizarea a două repere spațio-temporale; - adecvarea conținutului la cerință; - prezentarea personajelor; - scrierea unui titlu sugestiv. Redactare: - utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular; - respectarea normelor de ortografie; - respectarea normelor de punctuație; - așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor); - lizibilitate.	8p- relatare 4p- două repere 6p- adecvare 2p- limită de spațiu Total=20p 3p- elemente de gramatică/ vocabular 3p-ortografie 2p- punctuație 1p-așezare în pagină 1p- lizibilitate Total=10p

Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Colegiul Național „Roman-Vodă”
CONCURSUL JUDEȚEAN
EXCELSIOR
EDIȚIA I, 2024
înscris în
CAEJ NR. 16107/ 28. 11. 2023, la poziția 61

Domeniul: științific
Etapa județeană, 6 aprilie 2024

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Numele: _____	
Inițiala prenumelui tatălui: _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență: _____	
Loc. _____	
înv./prof. _____	
Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

Clasa a II-a

Se dă fragmentul:

„A fost odată o nucă, ce creștea într-un nuc care se pomenise crescând în pădure. Și uite că printre nucile pe care le făcuse era și nuca noastră.

Într-o bună zi, vine un urs mare cât nenea Niță și se întinde sub nuc să tragă un pui de somn.

Creanga pe care stătea atârnată nuca noastră, strigă veselă:

-Ei, nucă - nucușoară! Gata, poți să-ți dai drumul, că ești coaptă bine ...

Firește, nuca nu așteptă să i se spună de două ori. Se aruncă de pe creanga ei, fără umbrelă sau parașută, se aruncă vitejește, așa cum se aruncă nucile și ... drept pe nasul ursului se opri.

-Văleu! răcni ursul, deșteptat fără veste, dar nepricepând ce-i căzuse pe nas (care e partea lui cea mai simțitoare), se ridică degrabă și-o luă la sănătoasa.

-Ehei, ați văzut cine sunt eu? strigă nuca. Sunt pesemne nespuse de puternică dacă până și ursul se teme de mine!

Iepurele, care văzuse tot ce se petrecuse, se apropie tremurând de nucă și o rugă cu glas stins:

-Puternică nucă, milostivește-te de un biet iepure! ... Să nu mă mănânci!

-Bine, îi răspunse nuca. De astă dată te iert, dar vezi să nu mă superi prea tare!

Iepurele o luă la fugă și vesti înspăimântat că s-a sfârșit cu pacea pădurii, că s-a ivit o dihanie cumplită, una care pare mică și neînsemnată, dar care mănâncă urși, lupi și mistreți, cum ai înghiți un fir de iarbă!

Toate sălbăticiunile se zăvorâră în vizuinile lor, așteptând cu inima strânsă ca dihania cea cumplită să li se ivească înaintea porților. În pădure se lăsase o tăcere grea și nici măcar păsările nu se mai încumetau să cânte. Iar în tăcerea aceea se auzeau când și când niște țipete grozave:

-Unde-s lupii, urșii și mistreții? Unde-s leii, zmeii și balaurii?...

Așa striga nuca de răsună pădurea și nici lupii, nici urșii, nici mistreții, ba nici chiar leii, zmeii și balaurii nu cutezau să crâcnească.

Dar într-o zi,”

(după Vladimir Colin, *Povestea nucii lăudăroase*)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Desparte corect în silabe următoarele cuvinte, apoi precizează numărul de sunete și litere:

Cuvânt	Cuvânt despărțit în silabe	Număr de litere	Număr de sunete
exact			
ceartă			
mistreți			
zăvorâră			

12 puncte

2. Găsiți cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus pentru:

Cuvânt	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus
odată		
veselă		
puternică		
a se ivi		

8 puncte

3. Eu spun una, tu spui multe!

mînge – _____

râu- _____

monedă – _____

festival – _____

4 puncte

4. Taie forma greșită: sa, s-a, sau, s-au.

Copiii *s-au /sau* plimbat prin oraș *s-au/ sau* prin parc?

Chiar dacă nu este cartea *sa/ s-a*, Elena *sa/ s-a* hotărât să o învelească.

Sa/ s-a depărtat foarte mult de grup, Mihaela, sora *sa/ s-a*.

Prietenii *sau/ s-au* înțeles de minune când *sau/ s-au* ales căpitanii echipelor.

Parfumul gutuilor *sa/ s-a* răspândit în toată casa *sa/ s-a*.

Elevii încă nu *sau/ s-au* hotărât dacă să plece în tabără *sau/ s-au* în excursie.

6 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Numerotează întâmplările din text, în ordinea în care s-au petrecut:

	Iepurele se roagă de nucă să fie milostivă.
	Un nuc crescuse în pădure.
	Nuca căzu pe nasul ursului.
	Nuca speria toate animalele pădurii.

4 puncte

2. Răspunde la întrebări:

a) Când s-a desprins nuca de pe creangă?

b) De ce s-a speriat ursul?

c) Ce credea nuca despre ea?

9 puncte

3. Descrie atmosfera creată de nucă în pădure.

6 puncte

4. Găsește câte două însușiri pentru următoarele cuvinte:

vânt: _____

creion: _____

rândunică: _____

pădure: _____

8 puncte

5. Recunoaște personajele:

a) Era mare, mai mare chiar decât nenea Niță. _____

b) Se arunca de pe creanga ei, fără umbrelă sau parașută. _____

c) Nu se mai încumetau să cânte. _____

3 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Continuă povestea și găsește – i un final original (8- 10 enunțuri).

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- respectarea temei solicitate;
- formularea corectă/logică a enunțurilor;
- originalitatea ideilor;
- folosirea alineatelor;
- aplicarea corectă a regulilor de ortografie și de punctuație;
- așezarea în pagină și scrisul îngrijit.

Clasa a II-a

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Desparte corect în silabe următoarele cuvinte, apoi precizează numărul de sunete și litere:

Cuvânt	Cuvânt despărțit în silabe	Număr de litere	Număr de sunete
exact	e- xact	5 litere	6 sunete
ceartă	cear- tă	6 litere	5 sunete
mistreți	mis- treți	8 litere	8 sunete
zăvorâră	ză- vo- râ- ră	8 litere	8 sunete

1 punct X 12=12

puncte

2. Găsiți cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus pentru:

Cuvânt	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus
odată	<i>odinioară, cândva, demult</i>	<i>acum, în prezent</i>
veselă	<i>bucuroasă, fericită</i>	<i>supărată, tristă</i>
puternică	<i>tare, solidă, rezistentă</i>	<i>slabă, fragilă, anemică</i>
a se ivi	<i>a apărea, a ieși</i>	<i>a dispărea, a pieri</i>

1punct X 8= 8 puncte

3. Eu spun una, tu spui multe!

minge – *mingi*

râu- râuri

monedă – monede

festival – festivaluri

1 punct X 4=4 puncte

4. Taie forma greșită: sa, s-a, sau, s-au.

Copiii ~~s-au~~ /~~sau~~ plimbat prin oraș ~~s-au~~ / sau prin parc?

Chiar dacă nu este cartea sa/ ~~s-a~~, Elena ~~sa~~ / s-a hotărât să o învelească.

~~sa~~ / s-a depărtat foarte mult de grup, Mihaela, sora sa/ ~~s-a~~.

Prietenii ~~sau~~ / s-au înțeles de minune când ~~sau~~ / s-au ales căpitanii echipelor.

Parfumul gutuilor ~~sa~~ / s-a răspândit în toată casa sa/ ~~s-a~~.

Elevii încă nu ~~sau~~ / s-au hotărât dacă să plece în tabără sau/ ~~s-au~~ în excursie.

0,5 puncte X 12=6 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Numerotează întâmplările din text, în ordinea în care s-au petrecut:

3	Iepurele se roagă de nucă să fie milostivă.
1	Un nuc crescuse în pădure.
2	Nuca căzu pe nasul ursului.
4	Nuca speria toate animalele pădurii.

1 puncte X 4=4 puncte

2. Răspunde la întrebări:

a) Când s-a desprins nuca de pe creangă?

- formularea corectă și completă a răspunsului în enunț - **3 puncte**; parțială- **1 punct**

b) De ce s-a speriat ursul?

- formularea corectă și completă a răspunsului în enunț - **3 puncte**; parțială- **1 punct**

c) Ce credea nuca despre ea?

- formularea corectă și completă a răspunsului în enunț - **3 puncte**; parțială- **1 punct**

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare

3 puncte X 3=9 puncte

3. Descrie atmosfera creată de nucă în pădure:

-descrierea atmosferei, valorificând textul dat: descriere completă – **6 puncte**; parțială - **3 puncte**

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare

6 puncte

4. Găsește câte două însușiri potrivite pentru:

vânt:

creion:

rândunică:

pădure:

2 puncte X 4=8 puncte

5. Recunoaște personajele:

a) Era mare, mai mare chiar decât nenea Niță.

Ursul

b) Se arunca de pe creanga ei, fără umbrelă sau parașută.

Nuca

c) Nu se mai încumetau să cânte.

Păsările

1punct X 3=3 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Continuă povestea și găsește-i un final original (8- 10 enunțuri).

Conținut (20 de puncte)

- respectarea temei date - **5 puncte**;

- continuarea întâmplării: relatare clară, nuanțată – **8 puncte**, parțială adecvată/ încercare de prezentare - **4 puncte**;

- adecvarea conținutului la cerință (originalitate, expresivitate, claritate și coerență a ideilor: **7 puncte**/ conținut parțial adecvat - **3 puncte**);

Redactarea (10 puncte)

- utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular- **5 puncte**;

- așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor)- **2 punct**;

- încadrarea în limita de rânduri indicată- **2puncte**;

- lizibilitate -**1 punct**.

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare

CLASA a III-a

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa locală, Clasa a III-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute.
- Total: 100 de puncte

Se dau fragmentele:

A.

„Era în ziua aceea un văzduh limpede ca lacrima. Înfloriseră trandafirii sălbatici și sulfina. Era vremea când cântă toate păsările câmpului, când țârâie din niște ușoare strune miile de găze de prin fânuri. Ciocârlile umpluseră văzduhul de cântare.

Glasurele copiilor din Borzești s-amestecau cu glasurile păsărilor, și parcă era ziua aceea un imn închinat frumuseților nemuritoare ale firii. Deodată prima ceată de copii, în frunte cu Ștefăniță, s-a ascuns la pândă într-o pădurice. Cealaltă, în frunte cu Mitruț, s-a ascuns după un deal, pe unde năvăleau de obicei tătarii cei adevărați.[...] Tare era Ștefăniță, tare și Mitruț, dar până la urmă Ștefăniță a ieșit biruitor.

Prins între niște lănci de trestie, ca un han-tătar, Mitruț a fost dus la județ, în fața puilor de moldoveni.[...]

Întrebându-l, Ștefăniță își limpezea, de fapt, primejdia tătarilor și necazurile oamenilor. Își strânse pumnii. În lungul obrazului îi aluneca o lacrimă, întâia lacrimă de ciudă.

Văzuse cu ochii lui sate arzând și carele Moldovei în pribegie. Văzuse și corbi zburând spre stârvurile oamenilor. Zărise și tătari, pe un deal, departe, și-n urma lor cerul era înroșit de focuri. Asta era întâia amintire a voievodului despre tătari.”

(„Stejarul din Borzești” după Eusebiu Camilar)

B.

„Într-o localitate din apropierea orașului Alba Iulia trăiau într-o căsuță Ioana Precup, căreia sătenii îi spuneau mătușa Ioana, cu cei doi nepoței, Vasilică și Mihăiță. Cel mare era școlar. Mihăiță abia împlinise șase ani. Copiii erau orfani.[...]Mătușa Ioana avusese lacrimi pentru cei dispăruți, dar și mâini bune ca la șizeci de ani să-i țină pe nepoții ei și să le dea tot ce le trebuie.

Într-o zi de la sfârșitul lui noiembrie 1918, cam pe la vremea prânzului, sosește Vasilică de la școală și abia ajuns în prag îi spune bătrânei:

- Bunicuță, mâine mergem cu domnul învățător Dragomir la Alba, că e mare sărbătoare!

Ochii bătrânei străluciră:

- Știu, Vasilică maică, o să ne unim cu țara! Păcat că n-a apucat și feciorul meu, tătânul vostru, să vadă ziua asta!

Vasilică o privi cu drag și o sărută pe frunte.

- Lasă, bunicuță, m-oi duce eu în locul lui!

- Și eu! sări de unde stătuse până atunci Mihăiță. Și eu o să merg la Alba, la Unire!

Vasilică deveni serios:

- Tu? Păi, nu te țin picioarele!

- M-or ține. Alerg ca iepurele și nu mă opresc până la Alba!

- Să zicem! Dar n-ai un steguleț tricolor!

- Nici tu!

- Ba eu am, de la domnu' învățător Dragomir...

Mihăiță se posomorî și nu mai zice nimic. După ce Vasilică plecă cu treburi, mătușa Ioana îl trase lângă ea pe nepotul cel mic și-l întrebă:

- Mihăiță, vrei într-adevăr să mergi la Alba?

- Din toată inima!

- Atunci aleargă și adu-mi o crenguță de alun.

Mihăiță o zbughi afară și după câțva timp se întoarse. Ioana Precup scoase dintr-o lădiță un tricolor făcut de ea, mai demult, din pânză.

- Iată, Mihăiță, prindem tricolorul, iar mâine vei putea și tu duce la marea sărbătoare un tricolor pentru Unire!”

(Petru Demetru Popescu, *Un tricolor pentru Unire*)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Scrie, pe foaie de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Toate cuvintele sunt corect ordonate alfabetic în seria:

- a. aluneca, lungul, cântă, departe.
- b. zărise, văzuse, ziua, văzduh.
- c. Borzești, Mitruț, Moldovei, Ștefăniță.
- d. țârâie, tătari, tare, toate.

4 puncte

2. Numărul vocalelor este egal cu numărul consoanelor în toate cuvintele din seria:

- a. când, niște, lănci, până.
- b. limpede, strune, zărise, țârâie.

- c. sate, pădurice, găze, fața.
- d. năvăleau, păsările, amintire, puilor.

4 puncte

3. În enunțul: „Deodată prima ceată de copii, în frunte cu Ștefăniță, s-a ascuns la pândă într-o pădurice.” există:

- a. două substantive;
- b. trei substantive;
- c. patru substantive;
- d. șase substantive.

2 puncte

4. Toate substantivele sunt la numărul plural în seria:

- a. șervețele, părinți, fată, pistrui.
- b. locuitorii, abilități, carieră, școală.
- c. câine, fotoliu, oglinda, pernele.
- d. dungi, ani, medici, canapele.

2 puncte

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

5. Transcrie propozițiile înlocuind cuvintele subliniate cu altele cu același sens:

Era în ziua aceea un văzduh limpede ca lacrima.

Tare era Ștefăniță, tare și Mitruț, dar până la urmă Ștefăniță a ieșit biruitor.

4 puncte

6. Alcătuieste o propoziție enunțiativă în care să utilizezi expresia „*pui de moldoveni*”.

2 puncte

7. Alcătuieste o propoziție exclamativă în care să folosești substantivul „*Mitruț*”.

2 puncte

8. Găsiți în text câte un adjectiv pentru substantivele următoare: *văzduh, trandafirii, strune, frumuseților*.

4 puncte

9. Scrieți patru cuvinte „înrudite” ale cuvântului *lacrimă*.

2 puncte

10. Rescrie corect enunțul: *Ăsta era întâia amintire a voievodului despre tătarii*.

4 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie pe foaia de concurs răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:

- 1. Identifică câte o trăsătură morală a personajelor Ștefăniță, din textul A și Mihăiță, din textul B. Ilustrează trăsătura menționată cu un exemplu din text.**

6 puncte
- 2. Prezintă în două enunțuri ce își dorea Mihăiță.**

4 puncte
- 3. Precizează două diferențe dintre jocul copiilor din textul A față de un joc pe care îl cunoști.**

6 puncte
- 4. Cum l-a ajutat Ioana Precup pe Mihăiță? Motivează răspunsul cu o secvență din text.**

4 puncte
- 5. Cu care dintre personajele, prezentate în textele A și B, te asemeni? Motivează răspunsul în minim 20 de cuvinte, valorificând textele-suport.**

5 puncte
- 6. De ce crezi că Ștefăniță s-a întristat? Formulează răspunsul în trei enunțuri.**

5 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Imaginează-ți că unul dintre băieții prezentați în cele două texte ar fi prietenul tău. Scrie un text de 100-120 de cuvinte în care să vă prezentați pasiunile.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea pasiunilor, respectând succesiunea logică ideilor;
- adecvarea conținutului la cerință
- scrierea corectă cuvintelor;
- folosirea corectă a semnelor de punctuație;

Vei primi 20 puncte pentru conținutul textului și 10 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Textul va avea un titlu sugestiv.

- Toate subiectele sunt obligatorii.

**Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Colegiul Național „Roman Vodă”**

**CONCURSUL JUDEȚEAN
EXCELSIOR
EDIȚIA I, 2024**

înscris în
CAEJ NR. 16107/ 28. 11. 2023, la poziția 61

**Domeniul: științific
Etapa locală, 3 februarie 2024**

- Timp de lucru: 120 de minute
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Numele: _____	
Inițiala prenumelui tatălui: _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență: _____	
Loc. _____	
înv./prof. _____	
Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

Clasa a III-a

Se dă fragmentul:

„Sub pământul moale și negru e întuneric beznă. Un greieraș, slăbuț și cenușiu, și-a făcut culcuș de iarnă sub o rădăcină bătrână de stejar și așteaptă să vină iarăși primăvara.

Ce frig cumplit e afară! Dar aici, în ascunzișul lui, e bine. Păcat doar că e atât de singurel. Vara se joacă din zori până-n seară cu prietenele lui, găzele pădurii: îl mângâie soarele, îl zbârlește vântul, îl spală roua. Acum e iarnă. I-e somn, tare somn. S-a făcut mititel de tot în cotlonul lui și a închis ochii. Deodată o voce slabă și subțire îi strigă de undeva, din întuneric:

-Mă doare. Dă-te la o parte. Ce, nu mă vezi?

Mirat, greierașul deschide ochii mari și caută să vadă cine-i vorbește. Zadarnic. Nu se vede nimic.

-Sunt aici, sub tine. Dacă ridici puțin piciorușul drept și-ți ciulești bine urechile, s-ar putea să ne înțelegem.

Greierașul se săltă ușurel într-o parte și, cu inima cuprinsă de mirare și de teamă, întrebă cu glasul lui subțire:

-Cine ești? Vreo găză ascunsă ca mine?

-Nu, i-a răspuns firicelul de glas. Nu sunt găză și nici nu pot să spun cine sunt, fiindcă nici eu nu știu. Dar mama mi-a șoptit că, dacă voi fi cuminte și voi sta liniștită în pătucul meu, voi fi și eu odată o floare ca ea, frumoasă și albastră ca un clopoțel de culoarea cerului.”

(Magdalena Popa, *Ce mi-a povestit un greier mic*)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Încercuiește, pe foaie de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Cuvintele alintate se află în seria:

- a. greierașul, piciorușul, firicelul, pătucul;
- b. greierașul, piciorușul, acul, pătucul;
- c. greierașul, firicelul, pătucul, ascunzișul;
- d. greierașul, piciorușul, firicelul, cerul.

4 puncte

2. Toate cuvintele sunt corect ordonate alfabetic în seria:

- a. pământul, rădăcină, glas, undeva;
- b. întuneric, găză, frumoasă, liniștită;
- c. firicel, floare, glasul, greieraș;
- d. acum, seară, prietenele, ușurel.

4 puncte

3. Toate substantivele sunt la numărul singular în seria:

- a. stejar, găză, ochii, soarele;
- b. greierașul, ascunzișului, inima, pădurii;
- c. clopoțel, voce, pământul, prietenele;
- d. rădăcină, culoarea, mirare, urechi .

4 puncte

4. Transcrie din fragmentul: „*Dar mama mi-a șoptit că, dacă voi fi cuminte și voi sta în pătucul meu, voi fi și eu odată o floare ca ea, frumoasă și albastră ca un clopoțel de culoarea cerului.*”

- a. trei substantive;
- b. trei adjective.

6 puncte

5. Alcătuieste o propoziție enunțiativă în care să utilizezi expresia „*inima cuprinsă de teamă*”.

4 puncte

6. Formulează câte un enunț în care să utilizezi un sens diferit față de cel din text pentru cuvintele „*drept*” și „*mine*”.

4 puncte

7. Găsește cuvinte cu sens opus pentru:

cuminte \neq _____

ridici \neq _____

afară \neq _____

întuneric \neq _____

4 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Ce sentimente îl cuprind pe greieraș în timpul iernii? Motivează răspunsul.

10 puncte

2. Ce prieten ar putea avea greierele? Motivează răspunsul.

10 puncte

Barem de corectare
Clasa a III-a

Item	Soluții	Punctaj
S I	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	a	4p
2	c	4p
3	b	4p
4	Identifică corect cele trei substantive (mama, pătuțul, floare, clopoțel, culoarea, cerului) și cele trei adjective (cuminte, frumoasă, albastră).	1px6=6p
5	Alcătuiește o propoziție enunțiativă în care utilizează expresia „ <i>inima cuprinsă de teamă</i> ”.	4p
6	Formulează câte un enunț în care utilizează un sens diferit față de cel din text pentru cuvintele „ <i>drept</i> ” și „ <i>mine</i> ”.	2px2=4p
7	Găsește antonimele cuvintelor: cuminte ≠ obraznic, ridici ≠ cobori, afară ≠ înăuntru, întuneric ≠ lumină.	1px4=4p
S II	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	Prezentarea adecvată și nuanțată a sentimentelor trăite.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
2	Justificarea răspunsului, valorificând textul dat.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
3	Precizarea a cel puțin două trăsături ale greierașului așa cum reies din text, în motivarea răspunsului.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
S III		30 de puncte
	Scrierea unui text narativ de 10-12 rânduri cu titlul „ <i>Concertul din poieniță</i> ” în care personajele participante la acțiune să fie un greiere, o buburuză, o albină, un bondar sau alte insecte preferate.	

	<p>Conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> -relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor; -precizarea a două repere spațio-temporale; -adecvarea conținutului la cerință; - încadrarea în limita de spațiu indicată . <p>Redactare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular; - respectarea normelor de ortografie; - respectarea normelor de punctuație; - așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor); - lizibilitate. <p><i>Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are cel puțin 10 rânduri și dezvoltă subiectul propus.</i></p> <p><i>Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare.</i></p>	<p>8p- relatare 4p- două repere 6p- adecvare 2p- limită de spațiu Total=20p</p> <p>3p- elemente de gramatică/ vocabular 3p-ortografie 2p- punctuație 1p-așezare în pagină 1p- lizibilitate Total=10p</p>
--	---	--

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa județeană, Clasa a III-a

Se dă fragmentul:

„Amicul meu, Spirache, e convins că învață. O spune și în fața domnului profesor, după ce la o cascadă de întrebări încleștează buzele.

– Nu știu să răspund..., dar eu am învățat! spune băiatul.

Să nu vă închipuiți că minte... Nu! Spirache e absolut convins că a învățat.

Mirării profesorului îi dau răspuns aerul de jignit, buza răsfrântă și primele lui lacrimi. Toate stau mărturie că băiatul a învățat.

– Am citit de patru ori, timp de două ore, și din carte, și din caiet...

Numai că Spirache a învățat în felul lui. Cum? Jucându-se... Dar nu în parc, ci la masa lui de scris, cu manualul și caietul în față. Și atunci? Aici e problema... El socotea că dacă ține cartea în față, treaba e gata făcută. Își plimbă ochii peste rânduri într-o dulce somnolență. În același timp își poartă gândurile leneșe roi... Din când în când își ridică ochii spre ceas:

– Mai am încă jumătate de oră..., un sfert de oră...

Spirache crede că e de ajuns să se uite în carte o oră-două ca să știe. Să fim serioși! Ceea ce face el e o treabă de ochii lumii!

Pe cine păcălește jucându-se cu timpul, prefăcându-se că învață? Se aseamănă cu o locomotivă care scoate fum, pufăie din când în când, dar nu „înghite” kilometri. Părinții îl văd la masa de lucru și sunt liniștiți... Se liniștește și el: n-a citit oare 120 de minute? Acum acele ceasornicului indică ora pentru joacă.

– Uf!... În sfârșit! Ia să mă dezmoțesc nițel... La joacă! exclamă băiatul.

Dar el, de fapt, s-a jucat până acum. Deși a stat în fața manualului cu tâmplele în pumni, în minte nu i-a pătruns nimic.

De ce oare?

(Aritmetica învățării, după Mircea Sântimbreanu)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Descoperiți „intrușii” din următoarele serii de cuvinte:

- a) plăpând, slăbuț, firav, viguros, gingaș;
- b) mică, vastă, mare, încăpătoare, imensă;
- c) util, necesar, folositor, prielnic, potrivit, inutil;
- d) succes, reușită, izbândă, eșec, victorie.

4 puncte

2. Transcrieți cuvintele ce arată acțiunile băiatului în ordinea în care apar în text.

6 puncte

3. Alcătuiți enunțuri în care cuvintele „roi”, „ridică” și „minte” să aibă sensuri diferite de cele din text.

9 puncte

4. Identifică propoziția în care cuvântul „noi” este pronume personal:

- Costache are cărți noi de citit.
- Noi suntem la școală împreună cu doamna învățătoare.

2 puncte

5. Alcătuiți propoziții enunțiative și exclamative în care să utilizați:

- a) un substantiv propriu;
- b) un verb la timpul viitor;
- c) pronume personal, numărul singular, persoana a III-a

9 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Care sunt semnele ce ne dau de înțeles că Spirache se simte nedreptățit?

10 puncte

2. De ce după două ore de „muncă” în mintea lui nu a pătruns nimic? Argumentați răspunsul.

10 puncte

3. Ce credeți că s-a întâmplat a doua zi, la școală? Argumentați răspunsul.

10 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Scrive un text narativ de 10-12 rânduri cu titlul „Școala – casa cu minuni” în care personajele participante la acțiune să fie colegii tăi împreună cu tine.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor
- precizarea locului și timpului acțiunii
- respectarea cerinței
- încadrarea în limita de spațiu indicată.
- Vei primi 20 puncte pentru conținutul textului și 10 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are cel puțin 10 rânduri și dezvoltă subiectul propus.

Barem de corectare
Clasa a III-a

Item	Soluții	Punctaj
S I	Răspunsuri corecte:	30 de puncte
1	viguros b) mică c) inutil d) eșec	1p x4=4p
2	Identifică corect cuvintele (spune, nu știu să răspund, am învățat, am citit).	3p
3	Alcătuiesc enunțuri în care cuvintele „roi”, „ridică” și „minte” să aibă sensuri diferite de cele din text.	2p x3=6p
4	Identifică propoziția în care cuvântul „noi” este pronume personal.	1p
5	Alcătuiesc propoziții enunțiative și exclamative în care folosesc: a) b) c)	1px2=2p 1px2=2p 1px2=2p 1px2=2p
6	Descifrează enunțul codificat și îl scriu corect pe spațiul dat. Completează corect propozițiile.	2p x3=6p 0,5p x4=2p
S II	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	Prezentarea adecvată a semnelor ce dau de înțeles că personajul se simte nedreptățit.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
2	Justificarea răspunsului, valorificând textul dat.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
3	Prezentarea propriei opinii și motivarea răspunsului.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
S III		30 de puncte
	<p>Scrierea unui text narativ de 10-12 rânduri cu titlul „Școala – casa cu minuni” în care personajele participante la acțiune să fie colegii și elevul.</p> <p>Conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> -relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor; -precizarea a două repere spațio-temporale; adecvarea conținutului la cerință; - încadrarea în limita de spațiu indicată . <p>Redactare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular; - respectarea normelor de ortografie; - respectarea normelor de punctuație; - așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor); - lizibilitate. 	<p>8p- relatare 4p- două repere 6p- adecvare 2p- expresii Total=20p 3p- elemente de gramatică/ vocabular 3p-ortografie 2p- punctuație 1p-așezare în pag 1p- lizibilitate Total=10p</p>

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa județeană, Clasa a III-a

Se dă fragmentul:

„ Maghi era copilul cel mic a lui Mag, măgarul cel puternic și bun și al mamei Rafira.

Într-o bună zi, părinții l-au trimis pe măgaruș să cunoască lumea pentru că *Lumea trebuie cunoscută de fiecare pe cont propriu!*

După întoarcerea din lume, Maghi se trezi voios și plin de putere. Se duse la părinții săi și începu să le povestească ce văzuse pe unde cutreierase

— Ar fi minunat dacă ai scrie o carte despre toate acestea! îl sfătui tatăl. Spuse așa, la întâmplare, vorbele rămân sărace și neputincioase... Într-o carte, alese cu grijă și puse într-un anumit fel, unele lângă altele, cuvintele devin mult mai puternice, capătă suflet mare, se ajută unele pe altele... Într-o carte, fiecare cuvânt este ca un copac într-o pădure: rămâne el însuși, dar împrumută și din forța de necuprins a naturii.

Măgarușul stătea pe gânduri:

— Nu știi.... la scris nu mă prea pricep. Și apoi, casă scriu o carte, pe lângă cerneală, toc și hârtie, mai ai nevoie și de talent!

— Nu-i nimic, dragule, îți cumpărăm noi și talent, că doar de asta muncim noi... Numai să ne spui tu unde se dă talentul acesta, bătu-l-ar vina să-l bată, și-ți cumpărăm... Cât vrei îți cumpărăm!

— Rafiră, nu te băga! Talentul nu-l poți cumpăra decât de la tine însuși, măgarușule! zise Mag zâmbind. Ar trebui să încerci să scrii o carte despre cele văzute în călătoriile tale! Altfel, cum vrei să afli dacă ai sau nu talent? Eu zic că talent la vorbit ai, poate ai și la scris!

Se porni măgarușul pe treabă și începu să aștearnă pe hârtie cuvânt după cuvânt, propoziție după propoziție. Câteodată, ce scria noaptea nu-i mai plăcea a doua zi când recitea. Rupea foile și lua totul de la început. Când i se părea că gândul nu calcă bine pe cuvânt, ștergea cuvântul acela și punea altul la loc. Nu-i plăcea nici acela? Îl ștergea și îl înlocuia cu altul și, tot așa, până când vorbele se adunau, unele lângă altele firesc, cum se adună stelele pe cer.

Zile în șir, în fiecare noapte, Maghi avu de scris câte o poveste: despre vânt, despre furnici, despre doi dovleci răi și nătărăi, buzați și bosumflați, despre arici și despre greiere, despre libelulă. Nu uită de mierlă și de ciocârlie și nici despre vulturelefantoracucrocodile zebraacadelfin nu uită să scrie.

Când ajunse la sfârșit, când nu mai avu ce să spună, Maghi era istovit, ca după o boală grea. Puse toate foile între două coperte groase, apoi scrise mare și apăsat titlul *Poveștile măgărușului*.

(*Cum se scrie o carte*, după Petre Ghelmez)

SUBIECTUL I (30 puncte)

1. Scrie un cuvânt cu sens asemănător și unul cu sens opus pentru următoarele cuvinte:

(8 puncte)

- cunoscut
- cumpărăm
- sfârșit
- talent

2. Scrie forma de singular a următoarelor perechi substantiv-adjectiv și inversează locul acestora (adjectiv-substantiv)

(4 puncte)

- dovleci răi
- coperte groase

3. Găsește și scrie toate cuvintele pe care măgărușul le-a obținut adăugând câte o consoană în fața cuvântului *are*.

(3 puncte)

.....
.....

4. Se dă textul:

Măgărușul puternic și bun plecă în lume. El a călătorit prin multe și minunate ținuturi. Mama l-a așteptat cu încredere. Ea s-a gândit în fiecare zi la copilul ei curajos.

Selectați:

- două substantive.....
- două adjective
- două pronume personale
- două verbe

(8 puncte)

5. Ajută-l pe Maghi să scrie cuvintele pentru care nu are spațiu suficient la sfârșitul rândului! Scrie toate modalitățile de despărțire la capăt de rând a cuvintelor:

vorbele

.....

neputincioase.....

.....

călătoriile

.....

(5 puncte)

6. Măgărușul trebuie să taie cuvintele scrise greșit în textul următor. Ajută-l!

Maria citește o carte cu povești. Ea/Ia urmărește cu atenție și imaginile ce însoțesc textul. Mircea, fratele ei, i-a/ia și iel/el o carte. E/Je un atlas pentru că lui îi plac călătoriile. Ei/iei s-au/sau înscris la bibliotecă și împrumută săptămânal cărți. Acolo lucrează un neam/ne-am de-al/ deal lor. Mama le încurajează pasiunea pentru citit.

(2 puncte)

SUBIECTUL AL II-LEA (30 puncte)

1. Răspunde la următoarele întrebări:

a) De ce l-au trimis părinții pe Maghi să cunoască lumea?

.....
.....

b) Ce considera Maghi că trebuie să aibă pentru a scrie o carte?

.....
.....

c) Ce înțelegi prin „*Lumea trebuie cunoscută de fiecare pe cont propriu.*”?

.....
.....

d) Ce s-ar fi întâmplat dacă Maghi nu s-ar fi apucat să scrie o carte? Scrie două urmări ce se desprind din text.

.....
.....

e) Consideri că pentru a scrie o carte este suficient să ai talent? Motivează pe baza textului.

.....
.....

(10 puncte)

2. Dacă ar fi să scrii câte o poveste despre furnici, despre vânt sau despre arici, dă câte un titlu potrivit fiecăreia dintre ele.

.....
.....
.....

(6 puncte)

3. Completează enunțurile:

Dacă aș fi autorul unei cărți, aceasta s-ar numi

.....

Dacă aș scrie o carte, aș povesti în ea despre

(4 puncte)

4. De ce crezi că Maghi s-a întors din lume „voios și plin de putere”? Motivează răspunsul.

.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Din oficiu 10 puncte

Felicitări!!! Ai ajuns la finalul testului.

Barem de evaluare și notare:

Se punctează toate formulările și modalitățile de rezolvare corectă a cerințelor.

Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate în barem.

Punctajul total este de 100 de puncte dintre care 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (30 puncte)

1. - cunoscut faimos necunoscut
- cumpărăm achiziționăm vindem
- sfârșit final început
- talent pricepere mediocritate

8 cuvinte x 1 punct = 8 puncte

2. - dovleci răi răii dovleci
- coperte groase groasele coperte

2 perechi de cuvinte x 2 puncte = 4 puncte

3. bare, care, mare, pare, rare, sare, tare

cel puțin 6 cuvinte x 0,5 puncte = 3 puncte

4. două substantive: Maghi, furnici
două adjective: răi, nătărăi
două pronume personale: tu, eu
două verbe: se trezi, se porni.

8 cuvinte x 1 punct = 8 puncte

5. vorbele – vor-bele, vorbe-le.

neputincioase- ne-putincioase, nepu-tincioase, neputin-cioase, neputincioa-se.

călătoriile- că-lătoriile, călă-toriile, călăto-riile, călători-ile, călătorii-le.

cel puțin 10 situații x 0,5 = 5 puncte

6. Maria citește o carte cu povești. **Ea/Ia** urmărește cu atenție și imaginile ce însoțesc textul. Mircea, fratele ei, i-a/**ia** și iel/**el** o carte. **E/Le** un atlas pentru că lui îi plac călătoriile. **Ei/iei s-au/sau** înscris la bibliotecă și împrumută săptămânal cărți. Acolo lucrează un **neam/ne-am de-al/** deal lor. Mama le încurajează pasiunea pentru citit.

8 cuvinte x 0,4 puncte = 2 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA (30 puncte)

1. Formularea corectă și completa a răspunsurilor la întrebări – **2 puncte x 5 întrebări = 10 puncte**

Pentru formulări parțiale- **1 punct x 5 întrebări = 5 puncte**

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație **-0,10 puncte/eroare**

2. Găsirea unor titluri potrivite, inspirate – **3 titluri x 2 puncte = 6 puncte**

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație **-0,10 puncte/eroare**

3. Completarea enunțurilor cu răspunsuri elaborate – **2 enunțuri x 2 puncte = 4 puncte**
Completarea enunțurilor cu răspunsuri scurte- **2 enunțuri x 1 punct = 2 puncte**
Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație **-0,10 puncte/eroare**
4. Acordarea unor răspunsuri cu motivarea elaborată a acestora – **5 puncte**
Acordarea unor răspunsuri cu motivarea parțială a acestora – **3 puncte**
Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație **-0,10 puncte/eroare**
5. Acordarea unor răspunsuri cu motivarea elaborată a acestora – **5 puncte**
Acordarea unor răspunsuri cu motivarea parțială a acestora – **3 puncte**
Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație **-0,10 puncte/eroare**

SUBIECTUL AL III-LEA (30 puncte)

Conținutul textului (20 de puncte)

- respectarea temei date - **5 puncte;**
- titlu potrivit- **2 puncte**
- continuarea întâmplării: relatare clară, nuanțată – **8 puncte;** parțială adecvată/
încercare de prezentare - **4 puncte;**
- adecvarea conținutului la cerință (originalitate, expresivitate, claritate și coerență a
ideilor: **5 puncte/ conținut parțial adecvat - 3 puncte);**

Redactarea (10 puncte)

- utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular - **5 puncte;**
 - așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor) - **2 punct;**
 - încadrarea în limita de rânduri indicată – **2 puncte;**
 - lizibilitate **-1 punct.**
- Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație **-0,10 p/ eroare**

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa județeană, Clasa a III-a

Se dă fragmentul:

„Era o noapte cu lună plină pe la sfârșit de februarie, iar în castelul de cleștar al înălțimilor era agitație mare. Toată lumea îl aștepta pe Domnul Crivăț să se întoarcă din călătoria sa de trei luni, pe care o făcea în fiecare an. Uneori venea mai devreme, alteleori mai târziu, iar anul acesta se zvonea că obosise mai repede și urma să se întoarcă dintr-un moment în altul.

O suflare înfrigurată se simți în palat, semn că Domnul Crivăț se afla pe-aproape. Era întotdeauna o apariție interesantă, cu mantia lui cu steluțe argintii și cu toiagul de cristal. Venea agale, trecându-și mâna prin barba lui cea lungă și albă. Când intră în palat, se lăsă dintr-odată o liniște de gheață. Cu un glas rece și aspru, el spuse doar atât: „Vânticel, e rândul tău!” și se retrase în camera lui, unde avea să se odihnească tot restul anului sau până când avea să fie trezit de un eveniment neobișnuit.

Vânticel-de-primăvară, căci acesta era de fapt numele lui, era nemaipomenit de încântat. Era prima oară când avea să plece singur în misiunea lui. Anul trecut îl însoțise câteva zile pe tatăl lui, observase și își notase atent tot ce avea de făcut, iar acum era gata de acțiune. Începu să țopăie și să se învâртеască de bucurie, iar apoi părăsi în grabă palatul de cleștar, în uralele tuturor.

Față de Domnul Crivăț, care era foarte bătrân și încrâncenat, Vânticel-de-primăvară era tânăr, iute și plin de voieșie. Își începu călătoria, dornic de acțiune. Pe când cobora săltăreț din înalțuri, el observă drumurile încă albe și copacii niși. Deși nu îi plăcea iarna, nu se putu abține să nu admire ce treabă bună făcuse Domnul Crivăț și cât de frumos arăta peisajul înghețat care sclipea în lumina lunii. În depărtare se zărea un sat și fumul se ridica drept pe coșurile caselor. Recapitulă rapid lista de acțiuni pe care trebuia să le îndeplinească. Se-nvârti vesel și începu să împrăștie norii, asigurându-i că și-au îndeplinit misiunea și că pot pleca liniștiți.”

(Zâna Lunia și Zâna Azaleea, Vânticel de primăvară)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Încercuiește, pe foaie de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Alege seria în care toate cuvintele sunt scrise corect:

- a. februarie, întoarță, împrăștie, încrâncenat;
- b. împrăștie, februarie, întoarță, încrâncenat;
- c. întoarță, împrăștie, februarie, încrîncenat;
- d. februarie, încrâncenat, împrăștie, întoarță.

4 puncte

2. Alege seria în care toate cuvintele sunt despărțite corect în silabe:

- a. sfâr-șit, o-di-hnea-scă, fe-bru-a-ri-e, în-tot-dea-u-na;
- b. fe-bru-a-ri-e, sfârș-it, în-tot-dea-u-na, o-dih-neas-că;
- c. fe-bru-a-ri-e, sfâr-șit, o-dih-neas-că, în-tot-dea-u-na;
- d. în-tot-dea-u-na, fe-brua-ri-e, sfâr-șit, o-dih-neas-că;

4 puncte

3. Alege analiza corectă a substantivului „lunii” din textul dat:

- a. substantiv comun, numărul singular, genul masculin;
- b. substantiv propriu, numărul singular, genul feminin;
- c. substantiv comun, numărul singular, genul feminin;
- d. substantiv comun, numărul plural, genul feminin;

4 puncte

4. Alcătuieste o propoziție interogativă în care cuvântul „aspru” să aibă alt înțeles față de cel din text și o propoziție exclamativă în care cuvântul „iute” să aibă același înțeles cu cel din text.

4 puncte

5. Care sunt lunile în care a călătorit Domnul Crivăț?

4 puncte

6. Alcătuieste câte un enunț cu fiecare substantiv propriu din text.

6 puncte

7. Găsește un singur cuvânt care ar putea înlocui expresiile:

dintr-un moment în altul =

nemaipomenit de încântat =

4 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Ce sentimente îl cuprind pe Vânticel-de-primăvară când a aflat că va pleca singur în călătorie? Motivează răspunsul.

10 puncte

2. Din ce motiv era bucuros Vânticel-de-primăvară de plecarea sa? Motivează răspunsul.

10 puncte

3. Ce calități avea Vânticel-de primăvară? Motivează răspunsul în 2-3 enunțuri.

10 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Scrive un text narativ de 10-12 rânduri, cu titlul „*Călătoria lui Vânticel*”, în care îți vei imagina ce a descoperit personajul din textul dat atunci când a trecut peste Munții Ceahlău.

Barem de corectare
Clasa a III-a

Item	Soluții	Punctaj
S I	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	d	4p
2	c	4p
3	c	4p
4	Alcătuiește propoziția interogativă (material aspru), respectiv propoziția exclamativă (aleargă/răspunde/fire iute).	2px2=4p
5	decembrie, ianuarie, februarie Formulează răspunsul în propoziție.	3p 1p
6	Formulează câte un enunț în care utilizează subsantivele proprii descoperite în textul dat: Domnul Crivăț, Vânticel, Vânticel-de-primăvară.	2px3=6p
7	dintr-un moment în altul = imediat, acum nemaipomenit de încântat = vesel, bucuros	2px2=4p
S II	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	Prezentarea sentimentelor trăite de Vânticel.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
2	Justificarea răspunsului, valorificând textul dat.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
3	Precizarea a cel puțin două trăsături ale Vânticelului, așa cum reies din text, în motivarea răspunsului.	5p- redactare 5p- originalitate Total=10p
S III		30 de puncte
	<p>Scrierea unui text narativ de 10-12 rânduri, cu titlul „Călătoria lui Vânticel”.</p> <p>Conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor; - precizarea a două repere spațio-temporale; - adecvarea conținutului la cerință; - încadrarea în limita de spațiu indicată. <p>Redactare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular; - respectarea normelor de ortografie; - respectarea normelor de punctuație; - așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor); - lizibilitate. 	<p>8p- relatare 4p- două repere 6p- adecvare 2p- limită de spațiu Total=20p</p> <p>3p- elemente de gramatică/ vocabular 3p-ortografie 2p- punctuație 1p- așezare în pagină 1p- lizibilitate Total=10p</p>

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa județeană, Clasa a III-a

Citește cu atenție textul următor:

Într-o zi, un copil își vede bunicul cum scria cu grijă în jurnalul său. Curios, copilul îl întreabă pe bunic:

- *Bunicule, scrii și despre mine în jurnalul tău?*
- *Da, scriu și despre tine.*
- *Poți să îmi spui ce scrii? Întrebă și mai curios copilul și nerăbdător în a primi răspunsul.*
- *Copilul meu cel drag, îi răspunde bunicul, creionul cu care scriu este foarte important, chiar mai important decât cuvintele pe care le scriu. Mi-ar plăcea să fii ca el atunci când vei fi tu mare...*

Copilul privi nelămurit creionul și un pic dezamăgit că bunicul său îl compara cu un creion la care el nu vedea ceva special, ba chiar îi spuse bunicului cu multă îndrăzneală, dar, parcă, și mai curios:

– Dar...este la fel ca toate creioanele pe care le ai în penarul tău și este doar un creion. Are o poveste mai specială acesta?

– Totul depinde de felul cum privești lucrurile, răspunde bunicul un pic amuzat de curiozitatea copilului care creștea pe măsură ce bunicul scria în jurnal. La scurt timp, bunicul se oprește din scris și îi răspunde:

– Putem învăța cinci lecții de viață foarte importante de la un creion. Dacă vei ține cont de ele în viața ta și le vei aplica cu perseverență, vei fi întotdeauna un om **împlinit** și care va trăi armonios cu sine și cu ceilalți. Acestea sunt :

1. Poți să faci lucruri mari, dar să nu uiți niciodată ca există “o Mână” care ne conduce pașii. Pe această “**Mână**”, mulți dintre noi o numim Dumnezeu și El ne conduce întotdeauna conform dorinței Lui, așa cum tu conduci creionul conform dorinței tale....

2. Cred că ai văzut că din când în când trebuie să mă opresc din scris și să folosesc ascuțitoarea. Acest lucru înseamnă un pic de suferință pentru creion, dar în cele din urmă va fi mai ascuțit și va scrie din nou frumos și bine. Așadar, să știi să suporti unele dureri, suferințe pentru că ele te vor face mai bun.

3. Creionul ne dă voie să folosim guma pentru a șterge ce este greșit. Trebuie să înțelegi că greșeala face parte din viață și din evoluția noastră. Așadar, a corecta un lucru nu înseamnă neapărat ceva rău, dar ceea ce este neapărat nevoie și important este să corectăm când putem, să încercăm să facem lucrurile cât mai bine și să ne menținem pe drumul cel drept.

4. La creion nu este important nici lemnul din care este făcut, nici forma lui exterioară, ci **mina** de grafit din interior. Tot așa, îngrijește-te de ceea ce se întâmplă în înăuntrul tău, ai grijă de gândurile și de sentimentele tale pentru că ele îți vor determina faptele.

5. Și, în sfârșit, a cincea lecție de la creion: el lasă întotdeauna o **urmă**. Să știi că tot ce faci va lăsa urme în viața ta și a celorlalți. Așadar, trebuie să încerci să fii conștient de fiecare faptă a ta.

Copilul s-a bucurat foarte mult că a aflat *Povestea creionului*, mai mult, s-a felicitat în gândul lui că a fost curios și că a avut răbdare în a primi răspunsul, dar cel mai mult i-au plăcut morala poveștii și modul cum bunicul i-a lămurit cinci lecții importante de viață: cu înțelepciune și prin meșteșugul vorbelor.

(Povestea creionului –Paulo Coelho)

Subiectul I - Înțelegerea textului – 30 puncte

1. Răspunde în scris la următoarele întrebări (Scrie răspunsurile formulând propoziții complete):

a) Care sunt personajele care iau parte la întâmplarea din textul citit?

b) Cu cine dorea bunicul să semene nepotul?

c) Ce credea copilul despre creion?

d) Care erau cele cinci lectii de viață, pe care băiatul le putea învăța de la creion?

e) **Explică ce înțelegi prin expresia subliniata din enuntul următor :**

„ Să știi că tot ce faci *va lăsa urme în viața ta și a celorlalți.*”

- făcând trimitere la un alt text studiat sau citit de tine.

2. **Transformă în povestire dialogul din fragmentul scris cu litere îngroșate și înclinate.**

Subiectul II - Elemente de construcție a comunicării - 30 puncte

1. Scrie cuvinte cu înțeles asemănător pentru următoarele cuvinte:

- îndrăzneală
- perseverență
- armonios
- întotdeauna
- sentimente

2. Descoperă în text trei perechi de cuvinte cu înțeles opus:

Din secvența de text de mai jos: „Copilul meu cel drag, îi răspunde bunicul, creionul cu care scriu este foarte important, chiar mai important decât cuvintele pe care le scriu. Mi-ar plăcea să fii ca el atunci când vei fi tu mare...”, **selectează:**

- doua substantive _____
- doua pronume _____
- doua adjective _____
- doua verbe _____

4. Formulează câte o propoziție interogativă, în care să utilizezi un alt sens față de cel din text, pentru cuvintele: „mină”, „împlinit”.

5. Explică folosirea semnelor de punctuație din fragmentul de mai jos:

„– Copilul meu cel drag, îi răspunde bunicul, creionul cu care scriu este foarte important, chiar mai important decât cuvintele pe care le scriu. Mi-ar plăcea să fii ca el atunci când vei fi tu mare...”

6. Folosește în propoziții: “neam”, “ne-am”, “săi”, “să-i”, „deal”, „de-al”.

SUBIECTUL al III-lea (30 puncte)

Scrie un text de 12-15 rânduri, pornind de la una dintre lecțiile transmise de bunic nepotului, prin care să evidențiezi ce învățăminte ai tras tu din ea.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- respectarea temei solicitate
- formularea corectă/logică a enunțurilor
- originalitatea ideilor
- folosirea alineatelor
- încadrarea în limita de spațiu indicată
- aplicarea corectă a regulilor de ortografie și de punctuație
- așezarea în pagină și scrisul îngrijit

Clasa a III-a
Barem de corectare

Item	Soluții	Punctaj
S1	Înțelegerea textului	30 puncte
1.	a) 1,5 puncte pentru identificarea personajelor și 1,5 puncte pentru formularea răspunsului în propoziție	3 puncte
	b) 3 puncte pentru răspuns corect în propoziție	3 puncte
	c) 3 puncte pentru răspuns corect în propoziție	3 puncte
	d) câte un punct pentru fiecare lecție descoperită	5 puncte
	e) 3 puncte pentru exprimarea părerii și 3 puncte pentru identificarea unui alt text	6 puncte
2.	Transformarea corectă a dialogului în povestire	10 puncte
S2	Elemente de construcția comunicării	30 puncte
1.	îndrăzneală - curaj, cutezanță, bărbăție perseverență – insistență, strădanie, râvnă armonios – echilibrat, în bună înțelegere întotdeauna – mereu, permanent, neîncetat sentimente – trăiri, simțiri	5 puncte
2.	niciodată/întotdeauna, lămurit/nelămurit, exterior/interior, întreabă/răspunde	3 puncte
3.	câte 1 punct pentru fiecare parte de vorbire corect descoperită	6 puncte
4.	1 punct pentru descoperirea unui alt sens și un punct pentru propoziția corect formulată	4 puncte
5.	câte un punct pentru explicația corectă a fiecărui semn de punctuație	6 puncte
6.	câte 1 punct pentru fiecare propoziție scrisă corect	6 puncte
S3	Redactarea corectă a unui text, respectând cerințe date	30 puncte
	precizarea lecției/învățăturii primite, fie prin alegerea titlului potrivit, fie prin prezentarea în partea de început a textului;	3 puncte
	relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor;	8 puncte
	precizarea locului și a timpului în care se petrece întâmplarea;	3 puncte
	respectarea cerinței;	6 puncte
	încadrarea în limita de spațiu indicată și redactarea fără greseli de punctuație și ortografie	10 puncte
Din oficiu 10 puncte		
	TOTAL	100 puncte

Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Colegiul Național „Roman-Vodă”
CONCURSUL JUDEȚEAN
EXCELSIOR
EDIȚIA I, 2024

înscris în
CAEJ NR. 16107/ 28. 11. 2023, la poziția 61

Domeniul: științific
Etapa județeană, 6 aprilie 2024

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Clasa a III-a

Se dă fragmentul:

„A fost odată un creion ce se simțea foarte singur. Era bine ascuțit, dar dintre toate creioanele din cutia lui, numai el nu putea să scrie. Nu reușea să lase nicio urmă pe foaie. Și copiii îl dădeau de colo, colo, fiindcă nu era bun de nimic.

Odată, creionul nefolosit îl întrebă pe cel cu vârful galben:

– Cum este când desenezi, îți place?

Iar creionul galben îi răspundea fericit:

– Da, îmi place mult. Aș desena toată ziua numai raze de soare...

Apoi creionul nefolosit îl întreba pe cel roșu:

– Dar ție ce îți place să desenezi?

– Mie îmi plac la nebunie inimioarele, petalele de flori și acoperișurile de case.

Creionul albastru se lăuda cu cerul și cu marea pe care le colora ca nimeni altul.

Cel maro ajuta la înălțarea copacilor. Și, fiindcă era foarte bun prieten cu cel verde, îl chema să-l ajute la frunze.

Creionului portocaliu îi plăceau doar portocalele coapte, pe care le agăța în toți merii, prunii și cireșii, în vreme ce creionul negru venea din urmă, apăsător, ca un frate mai mare și făcea câte un contur de toată frumusețea acolo unde era nevoie de el.

Numai creionul nefolosit nu-și găsea rostul și suferea zi de zi, văzând cum celelalte pleacă la plimbare pe hârtia atât de albă.....

Într-o zi, însă, când stătea cu ochii închiși, numai ca să nu mai vadă că e singur în cutie, se trezi că cineva îl ridică și îl strânge cu grijă între degete.

Era atât de emoționat...

Așa că lăsă mâna aceea de copil să facă ce vrea din el.

Iar ea făcu, pe o foaie neagră, pe care celelalte culori nu se vedeau, mai întâi un fulg, apoi un bulgăre, apoi un om minunat, de zăpadă.”

(după Elia David, *Creionul*)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Scrie câte un cuvânt cu înțeles asemănător și câte unul cu sens opus pentru următoarele cuvinte:

Cuvânt	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus
nefolosit		
înălțare		
frumusețea		
strânge		

8 puncte

2. Scrie formele de plural ale perechilor de substantive și adjective, apoi inversează locul părților de vorbire:

Forma la singular	Forma la plural	Forma de plural inversată
creion nefolosit		
copil harnic		
geamgiu iscusit		

6 puncte

3. Formulează câte un enunț în care să utilizezi un sens diferit față de cel din text al următoarelor cuvinte: „mână”, „urmă”.

4 puncte

4. Din secvența de text de mai jos:

„Era atât de emoționat...

Așa că lăsă mâna aceea de copil să facă ce vrea din el.

Iar ea făcu, pe o foaie neagră, pe care celelalte culori nu se vedeau, mai întâi un fulg, apoi un bulgăre, apoi un om minunat, de zăpadă.”, **selectează:**

- două substantive _____
- două pronume personale _____
- două adjective _____
- două verbe _____

4 puncte

5. Încercuiește, în textul de mai jos, forma corectă a cuvintelor:

Maria, o fată/fete energică, s-a trezit devreme în dimineața aceasta. Ea și-a luat câțelul, pe nume Max/max, și au mers în parc. Acolo, au întâlnit alți copii/copil care se jucau cu mingea. Maria/maria și Max s-a/ s-au alăturat jocului. Ei și-a/și-au făcut noi prieteni. După ce s-au distrat în parc, Maria și Max s-au/sau îndreptat bucuroși/bucuroase spre casă.

4 puncte

6. Completează enunțurile de mai jos, cu următoarele cuvinte: ei, ia, i-a, iau, i-au, iei, ea.

_____ tramvaiul spre școală, Mihai?

_____ cântă la vioară.

Tomiță _____ zis mamei să-i _____ alune.

Mădălina _____ o înghețată.

Noi, împreună cu _____, mergem la concert.

Mamei _____ plăcut florile.

_____ calificativele pe care le merit.

4 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Răspunde la următoarele întrebări:

a) De ce creionul se simțea singur?

b) Din ce cauză nu foloseau copiii creionul la desenele lor?

c) Când a luat fetița creionul ca să deseneze?

d) Pe ce fel de foaie a desenat ea?

8 puncte

2. Dacă *razele, frunzele și creioanele* ar fi personajele unui basm, scrie câte trei însușiri, pentru fiecare dintre ele:

creioane _____

raze _____

frunze _____

9 puncte

3. Precizează ce ai putea desena cu ajutorul unui creion violet. Fii cât mai creativ în elaborarea răspunsului!

5 puncte

4. Scrie care ar putea fi învățătura textului.

Motivează-ți alegerea în 3 -4 rânduri, folosindu-te de informațiile din text.

8 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 puncte)

Scrie un text de 12-15 rânduri, pornind de la următoarele enunțuri:

De ziua sa, Marius a primit un cadou neobișnuit. Bunicul, care a venit de departe, i-a dăruit un creion fermecat.

- *Acest creion, i-a zis bunicul, ...*

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- respectarea temei solicitate;
- formularea corectă/logică a enunțurilor;
- originalitatea ideilor;
- folosirea alineatelor;
- încadrarea în limita de spațiu indicate;
- aplicarea corectă a regulilor de ortografie și de punctuație;

Clasa a III-a

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Scrie câte un cuvânt cu înțeles asemănător și câte un cuvânt cu sens opus pentru următoarele cuvinte:

Cuvântul	Cuvântul cu sens asemănător	Cuvântul cu sens opus
nefolosit	neîntrebuințat	utilizat
înălțare	ridicare	cădere
frumusețea	splendoare, strălucire	urâțenie, hidoșenie
strânge	culege, adună	împrăștie, risipește

1 punct X 8= 8 puncte

2. Scrie formele de plural ale perechilor de substantive și adjective, apoi inversează locul părților de vorbire:

Forma la singular	Forma la plural	Forma de plural inversată
creion nefolosit	creioane nefolosite	nefolositele creioane
copil harnic	copii harnici	harnicii copii
geamgiu iscusit	geamgii iscușiți	iscușiții geamgii

0,5 puncte X 12=6 puncte

3. Formulează câte un enunț în care să utilizezi un sens diferit față de cel din text al următoarelor cuvinte: „mână”, „urmă”.

Câte un punct pentru construirea a câte unui enunț cu alte sensuri ale cuvintelor date „mână”, „urmă”. (De exemplu: Cavalerul mână calul cu îndemânare. În cele din urmă, ei au câștigat trofeul. Luceafărul o urmă în vis. Patrocle adulmecă urma de căprioara.)

2 puncte X 2=4 puncte

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare

4. Pentru fiecare parte de vorbire identificată corect se acordă 0,5 puncte.

De exemplu: substantive (mâna, copil, foaie); pronume personale (ea, el); adjective (emoționat, neagră, minunat); verbe (lăsa, făcu), etc.

0,5 puncte X 8=4

puncte

5. Încercuiește, în textul de mai jos, forma corectă a substantivelor:

Maria, o **fată**/fete energică, s-a trezit devreme în dimineața aceasta. Ea și-a luat cățelul, pe nume **Max**/max, și au mers în parc. Acolo, au întâlnit alți **copii**/copil care se jucau cu mingea. **Maria**/maria și Max s-a/s-**au** alăturat jocului. Ei și-a-**și-au** făcut noi prieteni. După ce s-au distrat în parc, Maria și Max **s-au**/sau îndreptat **bucuroși**/bucuroase spre casă.

0,5 puncte X 8=4 puncte

6. Completează enunțurile de mai jos, cu următoarele cuvinte: ei, ia, i-a, iau, i-au, iei, ea.

Iei tramvaiul spre școală, Mihai?

Ea cântă la vioară.

Tomită **i-a** zis mamei să-i **ia** alune.

Mădălina **ia** o înghețată.

Noi, împreună cu **ea**, mergem la concert.

Mamei **i-au** plăcut florile.

Iau calificativele pe care le merit.

0,5 puncte X 8 = 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea 30 de puncte

1. Răspunde la următoarele întrebări:

a) De ce creionul se simțea singur?

- formularea corectă și completă a răspunsului în enunț - 2 puncte; parțială- 1 punct.

b) Din ce cauză nu foloseau copiii creionul la desenele lor?

- formularea corectă și completă a răspunsului în enunț - 2 puncte; parțială- 1 punct.

c) Când a luat fetița creionul ca să deseneze?

- formularea corectă și completă a răspunsului în enunț - 2 puncte; parțială- 1 punct.

d) Pe ce fel de foaie a desenat ea?

- formularea corectă și completă a răspunsului în enunț - 2 puncte; parțială- 1 punct.

2 puncte X 4=8 puncte

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare

2. Dacă razele, frunzele și creioanele ar fi personajele unui basm, scrie câte trei însușiri, pentru fiecare dintre ele:

creioane- năzdrăvane, amuzante, neobosite, etc...;

raze- jucăușe, arzătoare, blânde, luminoase, etc...;

frunze- adormite, tăcute, liniștite, vesele, etc... .

1 punct X 9=9 puncte

Notă: Se acordă doar 0,5 puncte pentru însușiri de genul: galben, roșu, mic, mare, urât frumos...

(0,5 puncte X 9=4,5 puncte)

3. Precizează ce ai putea desena cu ajutorul unui creion violet. Fii cât mai creativ în elaborarea răspunsului!

Motivarea răspunsului:

– motivarea elaborată răspunsului–**5 puncte**;

– încercare de motivare – **2,5 puncte**.

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare

4. Scrie care ar putea fi învățătura textului.

Motivează-ți alegerea în 3 -4 rânduri, folosindu-te de informațiile din text.

Motivarea răspunsului, utilizând o secvență din text – **8 puncte**; motivarea răspunsului, fără utilizarea unei secvențe din text – **4 puncte**; încercare de motivare – **2 puncte**.

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare

SUBIECTUL al III-lea - 30 de puncte

Scrie un text de 12-15 rânduri, pornind de la următoarele enunțuri:

De ziua sa, Marius a primit un cadou neobișnuit. Bunicul, care a venit de departe, i-a dăruit un creion fermecat.

-Acest creion, i-a zis bunicul, ...

Conținutul textului – 20 puncte

Conținut (20 de puncte)

- respectarea temei date - **5 puncte**;

- continuarea întâmplării: relatare clară, nuanțată – **8 puncte**; parțială adecvată/ încercare de prezentare - **4 puncte**;

- adecvarea conținutului la cerință (originalitate, expresivitate, claritate și coerență a ideilor: **7 puncte/** conținut parțial adecvat - **3 puncte**);

Redactarea (10 puncte)

- utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular - **5 puncte**;

- așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor) - **2 punct**;

- încadrarea în limita de rânduri indicată - **2puncte**;

- lizibilitate -**1 punct**.

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare

CLASA a IV-a

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa locală, Clasa a IV-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute.
- Total: 100 de puncte

Se dau fragmentele:

A.

Prietenia, comoară de preț

„Într-o zi, Petru a găsit o hartă pe care era marcat drumul către o comoară inestimabilă.

– Voi găsi această comoară și așa, voi avea parte și de ceva aventură! exclamă el.

Și iată că porni la drum. Și merse ce merse și ajunsese la o pădure. Acolo l-a întâlnit pe Leu, pe care îl întrebă:

– Ești suficient de puternic și curajos pentru a veni cu mine la o vânătoare de comori?

Leul acceptă propunerea lui Petru și îl însoți pe acesta la drum. Pădurea era foarte deasă și întunecoasă, iar lui Petru i se făcu frică însă, cu Leul lângă el reuși să o străbată până la capăt. Când cei doi ajunseră la poalele unui munte, îl întâlniră pe Vultur.

-Ai o vedere excelentă și poți să ne alarmezi de pericole. Nu dorești să vii cu noi? Suntem în căutarea unei comori, îi spuse Petru.

Vulturul acceptă propunerea făcută de Petru și îi însoți pe cei doi la drum. Muntele pe care trebuia să îl străbată era foarte înalt și stâncos. Leul alunecă, însă Petru a fost suficient de iute să îi dea o mână de ajutor și să îl tragă sus. Vulturul, cu vederea lui ascuțită, era foarte atent la fiecare pas pe care îl făceau cei doi tovarăși de drum.

Curând, au ajuns la valea din josul muntelui, unde au întâlnit-o pe Oaie.

– Vei dori să ne însoțești în căutarea unei comori și să ne ții de cald când ne este frig? o întrebă Petru pe Oaie.

Aceasta acceptă propunerea lui Petru și astfel, porniră toți la drum. Un vânt rece străbătu întreaga pajiște iar toți se îngămădiră lângă Oaie, ca să le țină de cald. Apoi, cei patru ajunseră, în final, în deșert unde se întâlniră cu Cămila.

– Ești numită oaia deșertului, îi spuse Petru acesteia. Ne vei ajuta să străbatem întregul deșert și să ne însoțești în călătoria noastră, în căutarea comorii?

Zis și făcut. Cămila acceptă propunerea lui Petru și astfel că el, Oaia și Leul se urcă pe Cămilă, iar împreună și fericiți străbătură întreg deșertul cu Vulturul deasupra lor, bucurându-se de spectacol.

Cei cinci ajunseră în cele din urmă lângă ocean unde o întâlnesc pe Broasca Țestoasă de mare.

– Suntem în căutarea unei comori și ne gândeam că ne poți ajuta să străbatem oceanul, spuse Petru.

Broasca le răspunse afirmativ și astfel că porniră toți la drum. Valurile puternice aproape că îi înecă, însă Broasca Țestoasă îi îndreptă cu dibăcie către țărm, unde îi aștepta Bufnița. Aceasta le vorbi cu înțelepciunea ei străveche, spunându-le așa:

– Felicitări, ați găsit comoara!

– Unde este? întrebare toți surprinși.

– Împreună ați străbătut pădurea, ați urcat muntele, ați înfruntat valea, ați întâmpinat cu curaj deșertul și ați traversat oceanul. Niciodată nu ați fi reușit unul fără celălalt.

Toți s-au uitat unul la celălalt și au realizat că Bufnița avea dreptate! Toți au găsit PRIETENIA!...Și, într-adevăr, au găsit cea mai de preț comoară!”

<https://www.povesticutalc.ro/povesti-Prietenia-comoara-de-pret.html>

B.

Prietenul

de Grigore Vieru

„Un prieten – știți voi oare?-

E comoara cea mai mare!

Omul fără de prieteni

E ca bradul fără cetini,

Ca ogorul fără apă,

Ca o mână fără altă.

Un prieten, ia aminte,

Nu se cumpără, nici vinde!”

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Scrie, pe foaie de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Toate cuvintele sunt corect ordonate alfabetic în seria:

- a. muntele, tragă, suficient, Oaie,
- b. propunere, prieteni, ceva, vânătoare;
- c. deșert, patru, Petru, poalele;
- d. cinci, deșertului, valea, drum.

3 puncte

2. Numărul literelor nu este egal cu numărul sunetelor în toate cuvintele din seria:
- a. suntem, unei, broasca, cer;
 - b. cireșe, Petru, comori, întrebară;
 - c. surprinși, ger, cumpără, prieten;
 - d. chibrit, cinci, exclamă, oceanul.

3 puncte

3. În enunțul: „– *Vei dori să ne însoțești în căutarea unei comori și să ne fii de cald când ne este frig? o întrebă Petru pe Oaie.*” există:

- a. două verbe;
- b. trei verbe;
- c. patru verbe;
- d. cinci verbe.

3 puncte

4. Toate substantivele sunt la numărul singular în seria:

- a. prieteni, Leul, cetini, brad;
- b. comorii, deșertului, vânt, muntele;
- c. vulturul, pericole, capăt, poalele;
- d. drumul, aventură, pajiște, tovarăși.

3 puncte

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

5. Transcrie din fragmentul: „– *Voi găsi această comoară și așa, voi avea parte și de ceva aventură! exclamă el.*”

- a. un substantiv;
- b. două verbe la timpul viitor;
- c. un pronume.

3 puncte

6. Alcătuieste o propoziție enunțiativă în care să utilizezi expresia „*vederea ascuțită*”.

3 puncte

7. Alcătuieste o propoziție exclamativă în care să folosești substantivul „*prietenie*”.

3 puncte

8. Transformă următoarea propoziție simplă în propoziție dezvoltată: *Prietenul nu se cumpără.*

3 puncte

9. **Găsiți antonimele cuvintelor:** înalt, străvechi, fără, întrebară.

3 puncte

10. **Rescrie corect enunțul:** *Fantasticele poveste este auzite de copiii.*

3 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie pe foaia de concurs răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:

1. **Explică înțelesul versurilor:**

„Un prieten, ia aminte,

Nu se cumpără, nici vinde!”

4 puncte

2. **Prezintă, în trei enunțuri, cum te-ai simți dacă ai rămâne fără prieten/prieteni.**

4 puncte

3. **Precizează avantajele, în trei enunțuri, ale unei prietenii adevărate.**

4 puncte

4. **Pornind de la tema textelor A și B, prezentați în trei enunțuri, cu ce obiecte/culori ați asemăna prietenia.**

4 puncte

5. **Precizează câte o calitate a două personaje din textul A. Transcrie fragmentele din care reies aceste calități.**

8 puncte

6. **Scrie un proverb despre prietenie. Motivează alegerea proverbului în minimum 20-30 de cuvinte.**

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Scrie un text narativ de 120-150 de cuvinte în care să prezinți o întâmplare la care să participi alături de prietenul tău și în care să dovedești adevărata prietenie dintre voi.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- precizarea a două repere spațio-temporale;
- adecvarea conținutului la cerință;
- relatarea la persoana I;
- prezentarea convingătoare a personajelor;

Vei primi 20 puncte pentru conținutul compunerii și 10 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Textul va avea un titlu sugestiv.

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa locală, Clasa a IV-a

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute.
- Total: 100 de puncte

Se dau fragmentele:

A.

„Era pe la sfârșitul lui august, și pădurea Petrișorului, bătrână și nestricată de mână de om, își desfășura tăcută bolțile de frunzișuri. Urca domol coline, se ridica departe într-un pisc prăpăstios, în vârful căruia săgeta spre cer un brad vechi, care vestea cel întâi, printr-un șuiet adânc, sosirea vânturilor. Așa urca lin spre asfințit, și de pe cerul răsăritului soarele începea să-i pătrundă ascunzișurile.

Înfiorarea vieții mărunte se strecura prin marginea aceasta de pădure, ca-n orice dimineață de vară. Zboruri de găze cu aripi străvezii, cu aripioare albastre se încrucișau, fluturi jucau pe deasupra ierbii dese, în care începeau să se îngrămădească miresme calde. Și într-un cotlon scurmat în pământ, între frunze și păiuș, stă un iepure roșcat, pitit pe labe, cu urechile lăsate pe spatele gheboșat. În mângâierea căldurii dormita; își lumina ochii deodată, apoi îi întuneca încet și-și mișca botul crăpat, ca-ntr-un vis.

Pe cărări, înlăuntru, era încă umezeală. Numai ici-colo, mișcarea vieții: răzbătea o chemare nedeslușită, moale, strânsă; o gârneață subțire se clătina încet; foșneau un timp foile galbene ale anilor trecuți.”

(Mihail Sadoveanu, *În Pădurea Petrișorului*)

B.

„Și uite—așa porniră cei trei copii, dincolo de portița albă, pe uliță, la plimbare.

Cercetară toate cotloanele din împrejurimi. Străbătură voioși pajiștea cu trifoi, invadată de albine. Se bălăciră într-un pârau care susura singuratic sub sălcii, în lumina soarelui.

Și, deodată, se treziră la marginea pădurii. Nu era departe de căsuța lor, pe care o lăsaseră în urmă. Arăta ca orice altă pădure, doar că verdele copacilor era puțin mai întunecat. Un șanț îngust despărțea frunzișul de ulița năpădită de buruieni.

— O pădure! exclamă Beth încântată. Putem veni la picnic aici, de câte ori vrem!

— Dar are un aer misterios, zise Joe îngândurat. Nu ți se pare, Beth?

— Ei bine, copacii sunt destul de groși, dar nu mi se par diferiți de alți copaci, replică

Beth.

— Nu știu ce să zic, își dădu Frannie cu părerea. Zgomotul frunzelor e altul. Ascultați!

Își ciuliră urechile – și Frannie avea dreptate. Frunzele copacilor nu foșneau în același fel ca ale altor copaci din apropiere.

— Ai zice că—și vorbesc unul altuia, spuse Beth. Își șoptesc secrete – secrete adevărate, pe care noi n-avem cum să le-nțelegem.

— E o pădure vrăjită! hotărî Frannie. Nimeni nu scoase o vorbă.

Stăteau cu toții și ascultau. ”

(Enid Blyton, *Pădurea fermecată*)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Scrie, pe foaie de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1.Toate cuvintele sunt corect ordonate alfabetic în seria:

- a. ciuliră, altul, dreptate, foșneau;
- b. prieteni, secrete, șoptesc, nimeni;
- c. ciuliră, frunzele, vrăjită, zgomotul;
- d. altul, dădu, ciuliră, eu.

3 puncte

2.Numărul literelor este egal cu numărul sunetelor în toate cuvintele din seria:

- a. cercetară, umezeală, domol, bălăciră;
- b. cercetară, bălăciră, ochii, orice;
- c. vieții, bolțile, ici, ciuliră;
- d. săgeta, ochii, secrete, trecuți.

3 puncte

3.În enunțul: „ Un șanț îngust despărțea frunzișul de ulița năpădită de buruieni.” există:

- a. două substantive;
- b. trei substantive;
- c. patru substantive;
- d. un substantiv.

3 puncte

4.Toate substantivele sunt la numărul singular în seria:

- a. vieții, ochii, copaci, secrete;
- b. vieții, pădurii, căldurii, sosirea;
- c. pădure, asfințit, împrejurimi, secrete;
- d. copaci, aer, frunziș, pădure.

3 puncte

5.Transcrie din fragmentul: „Nu era departe de căsuța, pe care o lăsaseră în urmă.”

- a. un substantiv;
- b. două verbe;
- c. un pronume personal.

3 puncte

6. Alcătuieste o propoziție enunțiativă în care să utilizezi expresia „ca-ntr-un vis”.

3 puncte

7. Alcătuieste o propoziție interogativă în care să folosești pronumele „îi”.

3 puncte

8. Transformă următoarea propoziție simplă în propoziție dezvoltată: *E o pădure.*

3 puncte

9. Găsiți antonimele cuvintelor: bătrână, vechi, lumină, sfârșit.

3 puncte

10. Rescrie corect enunțul: De o dată, el se treziri *la magine păduri.*

3 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie pe foaia de concurs răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:

1. Scrie semnificația fragmentului: „*Înfiorarea vieții mărunte se strecura prin marginea aceasta de pădure, ca-n orice dimineața de vară.*” **4 puncte**

2. Prezintă, în trei enunțuri, cum te-ai simți dacă ai fi în locul celor trei personaje, Beth, Frannie sau Joe. **4 puncte**

3. Scrie două trăsături ale pădurii prin care aceasta este asemănată cu o persoană (este personificată). **4 puncte**

4. Pornind de la tema textelor A și B, prezentați în trei enunțuri, cu ce obiecte/culori ați asemăna aventura celor trei copii, Beth, Frannie și Joe. **6 puncte**

5. Precizează două părți de vorbire care predomină în textul A. De ce? **6 puncte**

6. Scrie un proverb despre natură. Motivează alegerea proverbului în minimum 20-30 de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un text de 120-150 de cuvinte, în care să folosești următoarele expresii: *covorul alb de ghiocei, narcise mlădioase, zumzetul dulce al albinelor, curcubeu de fluturi, cerul albastru ca o petală de viorea.*

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- utilizarea adecvată a expresiilor date;
- adecvarea conținutului la cerință;
- utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular;
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor);
- lizibilitate.

Vei primi 20 puncte pentru conținutul textului și 10 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Textul va avea un titlu sugestiv.

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa locală, Clasa a IV-a

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute.
- Total: 100 de puncte

Se dau fragmentele:

A.

Cică trăia în chilia aceasta un călugăr: Daniil Sihastru. Îi zicea lumea sihastru, pentru traiul său singur. [...]

Într-o seară veni peste dealul acesta, pe apa Vișeuului, Ștefan și cu un argat de-al său. El a fost dovedit de dușmani și căta loc de odihnă. Și s-a așezat să se odihnească pe piatra aceea mare. Cum sta el așa, iaca vede o lumină în fereastră la sihastru, căci atunci el își făcea rugăciunea sa de seară. Îndată ei merg către chilie, căci erau tare flămânzi. [...]

El intră înăuntru.

– Ce ai pățit, de-ai venit și pe la mine?

Năcăjit și amărât cum era, nu zise nimic.

– Eu știu ce-i cu tine. De mă ascuți ce ți-o spune eu, să știi că dovedești păgânătatea.

Altminteri e rău!

– Jur pe feciorul meu că ți-o asculta toate poruncile!

– Atunci, pune urechea la piciorul meu cel stâng! Ce auzi?

– Ce s-aud? Numai plânsete și jăluiuri.

– Bine zici! Acestea, Ștefane, să știi că-s jăluirile țării! Pune acum urechea la piciorul meu drept! Amu ce auzi?

– Amu aud cântece frumoase.

– Bine zici! Pune gând că de unde ai auzit acele cântece, faci o mănăstire!

– Dar unde cântă? întrebă Ștefan.

– Știi unde, Ștefane? Iaca, acolo, acel deal, suie mâine dis-de-diminează pe el și trage cu arcul, iar unde o să găsești săgeata înfiptă, să știi că de acolo s-aude cântând! [...]

Când răsări soarele, Daniil bătu la ușă:

– Scoală, Ștefane, și du-te!

Ei se sculară pe-ndată și se suiră sus pe deal. Scoate Ștefan arcul și trage, dar săgeata s-a împlântat hăt, în pădure. Pe-ndată, ei merseră în căutarea locului unde s-a împlântat. După lungă căutare, ei o găsesc împlântată într-un paltin bătrân. Dar cu cine să zidească el mănăstirea, când ei erau numai doi! Atunci, se duce Ștefan, noaptea, la Volovăț și ia biserica de acolo și până-n ziuă o aduce aici. Tot până-n ziuă o și proptește. Însă nici nu o proptește bine, când iată vede venind pe turci. Ei l-au văzut pe Ștefan când a adus biserica, iar acum au venit să-l prindă. Ștefan, văzând aceasta, intră în biserică și se rugă lui Dumnezeu ca să-l scape.

Ascultându-i ruga, dădu o ceață grea de nu vedeai la un pas. Amu, turcii se zăpăciseră și începură a se omori între ei[...] Pierind cu toții, cerul începuse să se lumineze. Ștefan, bucuros, merse la Suceava și aduse meșteri ca să zidească o mănăstire mândră.

(„Legenda Mănăstirii Putna”-Vol.,„Legende populare românești”)

B.

La temelia începuturilor multor fapte mai de seama, a multor clădiri mai mari, a multor sate ori orașe mai frumoase stă o poveste. Așa, de pildă, vreți voi să știți de ce cel mai mare oraș al României, capitala țării, se numește București?

Cică, demult, demult, pe vremea aceea tulbure când năvăleau feluriți oameni rai și prădalnici, cum au fost tătarii, prin luncile Dâmboviței, prin pădurile și poienile din acea parte a țării, pe acolo pe unde acum se întinde Bucureștiul, în vremea aceea umbla un cioban cu turma lui. Îl chema Bucur. Avea oi multe: și albe și negre și brumării. Avea de asemenea câini voinici, care nu se temeau nici de lupi, nici de urși, nici de vulturii cei mari care, mai ales primăvara, se repezeau din văzduh ca săgeata, și înhățau în gheare mieii cei tineri și jucăuși, și le sfâșiau blănița moale cu clonțul lor ascuțit și tare ca oțelul. Mai avea ciobanul Bucur și vreo doisprezece măgari, pentru purtat poverile ciobanilor și vreo zece cai grași și frumoși, numai buni de alergătura la drum lung. Om cumsecade era Bucur ciobanul; iar la târla lui de oi ținea mulți ucenici și ciobani, toți zdraveni și meșteri la închegat cașul, la tuns oile și la pregătit pieile pentru bundițe și cojoace. Și trebuia să fie zdraveni, pentru că nu numai de fiare trebuia să apere turma, ci și de cete prădalnice de oameni răi care, cum am spus, mișunau pretutindeni, în acele vremuri tulburi și pline de primejdie.

De multe ori tătarii au furat oi, berbeci, mieii și măgari din turma lui Bucur. De multe ori au dat foc stânilor lui. Ba, chiar i-au ucis doi câini, din cei mai credincioși; iar pe unul dintre ciobani, unul mai tinerel, l-au prins cu lațul, l-au luat rob și l-au dus în țara lor.

Se vede însă ca acei oameni ai jafului se înnădiseră la rele, pentru că, în iarna, au răpit și pe fata baciului Bucur, pe Anca. Frumoasă față! Cu păr ca borangicul, cu ochi ca floarea de cicoare și cu trup mlădios de căprioară. Tot cu lațul au prins-o când, singura în stână, torcea lăna pentru sumanele ciobanilor. S-a zbătut ea, cât a putut; dar răii s-au dovedit mai puternici.[...]

Așa s-au întors, toți patru la stâna de pe malul Dâmboviței. Aici, pe un dâmb, și-au clădit o casă mare și au împrejmuț-o cu gard înalt din butuci groși, ca un adevărat zid de cetate. Apoi, când Anca s-a măritat și a avut copii, deci familia baciului Bucur a sporit, au construit și o bisericuță, care se vede și azi, și se cheamă chiar „Biserica lui Bucur”.

Cu anii, s-au adunat aici tot mai mulți români. Iaca așa, în jurul casei lui Bucur, după sute și sute de ani, s-a format un oraș, căruia oamenii i-au zis București, iar azi este frumoasa capitală a României.

(Dumitru Almaș, Cetatea lui Bucur)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Scrie, pe foaie de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Toate cuvintele sunt corect ordonate alfabetic în seria:

- a. paltini, ziua, zăpăcească, picioare.
- b. aude, dușmani, cântece, argat.
- c. locului, arcul, soarele, hăt.
- d. fecior, fereastră, merse, meșteri.

3 puncte

2. Numărul literelor nu este egal cu numărul sunetelor în toate cuvintele din seria:

- a. poruncile, cântece, trage.

- b. cine, turci, începuseră.
- c. zăpăciseră, urechea, feciorul.
- d. cică, cine, nici.

3 puncte

3. În enunțul: „*Ei l-au văzut pe Ștefan când a adus biserica, iar acum au venit să-l prindă.*” există:

- a. un verb;
- b. două verbe;
- c. trei verbe;
- d. patru verbe.

3 puncte

4. Toate substantivele sunt la numărul plural în seria:

- a. români, oamenii, stâna, butuci.
- b. temelia, tătari, clădiri, ciobani.
- c. oi, câini, lupi, urși .
- d. floarea, om, berbeci, bundițe.

3 puncte

5. Transcrie din fragmentul: „*Așa, de pildă, vrei voi să știți de ce cel mai mare oraș al României, capitala țării, se numește București?*”

- a. un substantiv;
- b. un verb;
- c. un adjectiv;
- d. un pronume personal.

3 puncte

6. Alcătuieste o propoziție enunțiativă în care să utilizezi expresia „*o ceață grea de nu vedeai la un pas*”.

3 puncte

7. Alcătuieste o propoziție exclamativă în care folosești substantivul „*Putna*”.

3 puncte

8. Transformă următoarea propoziție simplă în propoziție dezvoltată: *Daniil spune.*

3 puncte

9. Scrieți, între paranteze, sensul verbului subliniat. Alcătuiți un enunț în care cuvântul subliniat să aibă alt înțeles.

Domnitorul pune gând că va zidi o mănăstire.(_____)

3 puncte

10. Rescrie corect enunțul: *Cu ani, s-a adunat aici toți mai mulți românii.*

3 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie pe foaia de concurs răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:

1. Identifică o trăsătură morală a personajului Daniil Sihastru din textul A. Ilustrează trăsătura menționată cu un fragment din text.

4 puncte

2. Prezintă în trei enunțuri o diferență între Daniil Sihastru (din textul A) și Bucur (din textul B).

4 puncte

3. Precizează două aspecte legate de importanța cunoașterii istoriei poporului român.

4 puncte

4. Care este atitudinea lui Daniil Sihastru față de Ștefan cel Mare? Motivează răspunsul cu o secvență din textul A.

4 puncte

5. Pe care dintre personajele, prezentate în textele A și B, l-ai alege ca prieten? Motivează răspunsul în minimum 20- 30 de cuvinte, valorificând textele-suport.

8 puncte

6. De ce crezi că s-au adunat tot mai mulți români în jurul casei lui Bucur cu trecerea anilor? Justifică răspunsul pe baza informațiilor din text.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Imaginează-ți că te întâlnești cu unul din personajele din textul A sau B. Scrie un text de 120-150 de cuvinte în care să prezinți o întâmplare la care să participi alături de unul din personajele din textele A sau B.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- adecvarea conținutului la cerință;
- relatarea la persoana I;
- prezentarea convingătoare a personajelor;
- utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular;
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație;
- așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor);
- lizibilitate.

Vei primi 20 puncte pentru conținutul compunerii și 10 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Textul va avea un titlu sugestiv.

**Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Colegiul Național „Roman Vodă”**

**CONCURSUL JUDEȚEAN
EXCELSIOR**

EDIȚIA I, 2024

înscris în

CAEJ NR. 16107/ 28. 11. 2023, la poziția 61

Domeniul: științific

Etapa locală, 3 februarie 2024

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Numele: _____	
Inițiala prenumelui tatălui: _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență: _____	
Loc. _____	
înv./prof. _____	
Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

Clasa a IV-a

Se dă fragmentul:

„Numele meu e Olguța Tomescu. [...] Sunt slăbănoagă, am o claie de păr roșcat veșnic răzvrătit și (mi se spune mereu) cea mai indiferentă față din lume. Ah, și am pistrui, mult prea mulți pistrui – mai ales vara, când stau mult la soare. Sunt înnebunită după ciorapii lungi în dungii orizontale și, în general, cred că sunt foarte șic. Colegele, în schimb, îmi spun mereu că poate n-ar strica dacă aș începe să mă îmbrac din magazine în care se vând haine din secolul nostru. Niște invidioase.

Toată copilăria am crezut că sunt cea mai grozavă, mai frumoasă și mai deșteaptă față din lume – sau cel puțin asta mi-au tot repetat ai mei până am ajuns să-i și cred. După ce-am început să merg la școală am văzut că nu chiar toată lumea era de acord, ba erau unii care se credeau ei cei mai cei, asta, să fim serioși, n-avea cum să fie adevărat.

La școală sunt ultima la catalog. Deh, litera T. Nu, nu e prea bine. Nimic nu-i mai nasol ca un prof plictisit și pus pe rele care spune într-o doară: „Buuuuun, azi o luăm de la coada catalogului”. Mersi fain!

Am limba ascuțită și le zic întotdeauna oamenilor în față ce gândesc despre ei. Mă rog, nu chiar întotdeauna, dar aproape – ceea ce e mai mult decât pot spune despre majoritatea cunoscuților noștri.

V-am spus oare că m-aș putea uita toată ziua la filme vechi și că lucrul care-mi place cel mai mult e să mă tolănesc în fotoliu cu o carte polițistă sau de aventuri în brațe și cu o ceașcă mare de cacao fierbinte alături? [...]

Împreună cu noi mai stă și Farid. Farid e cățelul pe care l-am primit cadou de ziua mea acum patru ani. E animăluțul meu și-l iubesc enorm. Nici nu știu cum de le-a dat prin cap alor mei să-mi ia tocmai un câine. Și cred că nici nu vreau să știu. Ba chiar îmi amintesc fețele lor chinuite când a început să roadă lucruri prin casă: canapele, fotolii, cabluri și lucruri în general scumpe sau greu de obținut.”

(Alex Moldovan, *Olguța și un bunic de milioane*)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Încercuiește, pe foaie de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Cuvintele corect despărțite în silabe sunt în seria:

- a. in-di-fe-rent, pi-strui, vând, no-stru.
- b. deș-teap- tă, chiar, al-bas-tru, că-prui .
- c. co-pi-lăria, frum-oasă, cred, oa-re.
- d. des-fă-cu-te, mărun-ți-că, gen-nun-chii, doc.

3 puncte

2. Toate substantivele sunt la numărul plural în seria:

- a. șervețele, părinți, fată, pistrui.
- b. locuitorii, abilități, carieră, școală.
- c. câine, fotoliu, oglinda, pernele.
- d. dungi, ani, medici, canapele.

3 puncte

3. Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru:

cred = _____

veșnic = _____

fețe = _____

3 puncte

4. Transcrie din fragmentul: „*Toată copilăria am crezut că sunt cea mai grozavă, mai frumoasă și mai deșteaptă fată din lume [...]*”

- a. două substantive;
- b. două verbe;
- c. două adjective;

6 puncte

5. Alcătuieste o propoziție enunțiativă în care să utilizezi expresia „*limbă ascuțită*”.

3 puncte

6. Analizează gramatical cuvintele subliniate „Împreună cu noi mai stă și Farid.”

6 puncte

7. Rescrie corect enunțul: *Zglobii copi jucase fotbal împreună cu părinți.*

6 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Formulează două enunțuri în care cuvântul „*cap*” să aibă sensuri diferite față de cel din text.

5 puncte

2. Prezintă două trăsături fizice și două trăsături morale ale Olguței. Ilustrează trăsăturile menționate cu exemple din text.

15 puncte

2. În fragmentul „*Olguța și un bunic de milioane*” ai descoperit ce pasiuni are personajul principal. În 5- 6 rânduri scrie care sunt pasiunile tale.

10 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Scrie un text narativ de 12-15 rânduri cu titlul „*Un cadou neașteptat*”.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor
- precizarea locului și timpului acțiunii
- adecvarea conținutului la cerință
- încadrarea în limita de spațiu indicată.

Vei primi 20 puncte pentru conținutul textului narativ și 10 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are cel puțin 12 rânduri și dezvoltă subiectul propus.

CONCURSUL JUDEȚEAN „EXCELSIOR”
Etapa locală, 3. 02. 2024
Barem de corectare
Clasa a IV-a

Item	Soluții	Punctaj
S I	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	b	3 p
2	d	3 p
3	cred= consider veșnic= etern fețe= chipuri	1 p x 3=3 p
4	a) substantive: <i>copilăria, fată, lume;</i> b) verbe: <i>am crezut, sunt;</i> c) adjective: <i>grozavă, frumoasă, deșteaptă;</i>	2 p x 3= 6 p
5	Propoziție enunțiativă corect formulată, respectând cerința.	3 p
6	Analizează morfologic cuvintele subliniate „Împreună cu noi mai stă și Farid. ” noi- pronume personal, formă accentuată, persoana I, numărul plural. stă- verb, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular, Farid- substantiv propriu, gen masculin, numărul singular	2 p x 3=6 p
7	Rescrie corect enunțul: <i>Zglobii copi jucase fotbal împreună cu părinți.</i> <i>Zglobiii copii jucau/jucaseră fotbal împreună cu părinții.</i>	1 p x 6=6 p
S II	Răspunsuri corecte la întrebările date:	30 de puncte
1	Formulează două enunțuri în care cuvântul „ <i>cap</i> ” să aibă sensuri diferite față de cel din text. cap- căpetenie, parte a corpului uman, capăt ș.a.	5 p
2	Precizarea a cel puțin două trăsături fizice și morale ale Olguței, așa cum reies din text. Ilustrarea trăsăturilor menționate cu exemple din text. Formularea răspunsului în enunț.	3 p/trăsătură fizică x 2=6 p 4 p/trăsătură morală x 2=8 p 1 p Total=15 p

3	Prezentarea adecvată și nuanțată a cel puțin două pasiuni.	8 p- conținut 1 p- originalitate 1 p- redactare Total=10 p
S III		30 de puncte
	<p>Scrierea unui text narativ de 12-15 rânduri cu titlul „<i>Un cadou neașteptat</i>”.</p> <p>Conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> -relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor -precizarea locului și timpului acțiunii -adecvarea conținutului la cerință -încadrarea în limita de spațiu indicat. <p>Redactare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular; - respectarea normelor de ortografie; - respectarea normelor de punctuație; - așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor); - lizibilitate. <p><i>Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are cel puțin 12 rânduri și dezvoltă subiectul propus.</i></p> <p><i>Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare.</i></p>	<p>8 p- relatare</p> <p>4 p- două repere</p> <p>6 p- adecvare</p> <p>2 p-încadrare</p> <p>Total=20 p</p> <p>3 p- elemente de gramatică/ vocabular</p> <p>3 p-ortografie</p> <p>2 p- punctuație</p> <p>1p -așezare în pagină</p> <p>1p- lizibilitate</p> <p>Total=10 p</p>

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa județeană, Clasa a IV-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Se dă textul:

Luna

Noapte, tu ești sclava neagră a veciei, iară eu
Sunt regina. De pe tronul întunericului tău,
Revărs valuri de lumină; ș-un popor întreg de stele
Furnică-n razele mele.

Fără mine, neștiută, vecinic ai fi pribegit,
Ca un ghem de întuneric dat de-a dura-n nesfârșit.
Umilită, pleacă-ți fruntea și-naintea mea te-nchină.
Noapte, sunt a ta regina.

Noaptea

Luna, tu ești sclava albă, fulg ursit în veci să meargă.
Eu, mai veche decât vremea, și decât lumea mai largă,
Neclintită-s, și nici cuget că-n cuprinsul țării mele
Furnică popor de stele.

Și de n-aș fi eu să-mbrobod față ta-n ștergar cernit,
Dacă n-aș fi-ntunecoasă, tu în veci n-ai fi lucit.(...)
Lună, sunt regina ta!

(Alexandru Vlahuță - Luna și noaptea)

Vocabular

vecinic- veșnic

a îmbrobodi- a(-și) acoperi capul cu o broboadă, cu o basma

pribegit- fără căpătâi, fără adăpost.

ursit- hotărât de soartă

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Identifică în text cuvinte care să respecte următoarele:

CVCVCV _____

CVCVC _____

CVCVCC _____

CCCVCV _____

4 puncte

2. Găsiți cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus pentru:

Cuvânt	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus
sclav		
să meargă		
întunecos		
veche		

4 puncte

3. Analizează gramatical cuvintele subliniate:

„Luna, tu ești sclava albă, fulg ursit în veci să meargă.” există:

8 puncte

4. Transformă următoarele cuvinte după modelul:

Substantivul	Adjectiv	Verb
lumină		
	umilită	
		revărs
fulg		

4 puncte

5. Alcătuieste o propoziție enunțiativă în care să utilizezi expresia „*valuri de lumină*”.

2 puncte

6. Alcătuieste câte două enunțuri cu următoarele cuvinte „*lună*”, „*urmă*”, „*pulbere*” să aibă sensuri diferite.

6 puncte

7. Transformă următoarea propoziție simplă în propoziție dezvoltată: *Eu sunt regină.*

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Menționează de ce crezi că luna se crede regină.

8 puncte

2. Scrie cu ce este comparată noaptea în viziunea lunii și de ce.

8 puncte

3. Rescrie două grupuri de cuvinte prin care este descris cadrul natural așa cum l-a văzut luna.

6 puncte

4. Scrie câte două trăsături ale nopții și ale lunii prin care acestea sunt asemănate cu o persoană (sunt personificate).

8 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un text descriptiv de 20- 25 de rânduri cu titlul *Călătoria unei stele*.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- precizarea a două repere spațio -temporale;
- adecvarea conținutului la cerință
- utilizarea descrierii;
- originalitatea ideilor;
- folosirea alineatelor;
- încadrarea în limita de spațiu indicate;
- aplicarea corectă a regulilor de ortografie și de punctuație;
- așezarea în pagină și scrisul îngrijit.

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa județeană, Clasa a IV-a

Varianta 2

Citește cu atenție textul următor, pentru a rezolva corect exercițiile de mai jos:

”Noi n-o să facem cum fac celelalte clase, o piesă de teatru, zice învățătoarea noastră. Stăm cu toții cu ochii țintă la ea. Ne dăm foarte bine seama că suntem în întrecere clară cu toată școala...(…)”

-Asta e! zice învățătoarea și flutură o revistă. O operetă!

După ce ne-a povestit repede despre ce-i vorba în operetă, **învățătoarea** a făcut un tabel pe tablă și a scris cu cretă colorată rolurile.

-Hai, aliniați-vă!

-Eu sunt cea mai bună! adăugă Liliana, aranjându-și buclisoarele.

-Tu nu vrei? mă întreabă și pe mine.

Mi-am înghițit nodul de plâns.

-Nu.

Peste o săptămână rolurile erau împărțite și aproape învățate. În rolul doctoriței juca Liliana. Simina și Rodica erau în cor.

-Tu o să joci rolul unui băiat, mi-a spus învățătoarea. O să fii Povestitorul. Să-ți faci mama un costum de băiat...(…)”

Costumul de scenă îmi era aproape gata: pantaloni scurți din catifea **albastră**, cămașă albă cu jabou și papion.

-Copii, trebuie să ținem secret. De opereta noastră nu trebuie să afle nimeni. Da?

Când intram cu mama la brutărie, tanti Jeni mă întrebă:

-Am auzit că fetița dumneavoastră joacă și ea în operetă!

-Are un rol de băiat! zice mama cu importanță, iar eu o trăgeam de mânecă.

-Așa copil talentat ca fiică-mea nu am văzut în niciun film, spunea mama Liliane. O să ajungă o stea de operetă.

Seara mă uitam pe cer la stelele din înalt...Eu nu voiam să fiu o stea. Mie îmi ajungea să fiu Povestitor.”

(Cleopatra Lorințiu, *Opereta noastră*)

SUBIECTUL I (40 puncte)

1. Identifică în textul dat un enunț/o propoziție care indică o trăsătură a Lilianeii și scrie-o:

2 puncte

2. Precizează câte o însușire sufletească, așa cum rezultă din cuvintele fetei cu rol de povestitor:

“Mi-am înghițit nodul de plâns.” -

“Eu nu voiam să fiu o stea.” -

4 puncte

3. Scrie câte un cuvânt cu același înțeles pentru cuvintele:

întrecere - _____

talentat _____

cor - _____

secret - _____

flutură - _____

roluri - _____

6 puncte

4. Alcătuieste cinci propoziții cu sensurile diferite ale cuvântului *stea*:

5 puncte

5. Transcrie din fragmentul marcat:

a. un pronume personal de politețe -

b. un substantiv comun monosilabic-

c. un adjectiv însoțit de substantivul pe care îl determină -

d. un verb la timpul viitor -

4 puncte

6. Rescrie enunțurile următoare alegând formele corecte:

În (ochi/ochii) săi (albaștri/ albaștrii) se citea o mare emoție (cei/ce-i) lumina chipul.

(Fii/fi) atentă, (nu fii/nu fi) distrată și vei atinge culmile succesului!

5 puncte

7. a. Din propoziția „*În rolul doctoriței juca Liliana.*”, selectează subiectul și predicatul, menționând părțile de vorbire prin care sunt exprimate:

subiectul

predicatul

b. Realizează schema propoziției de la punctul a) și apoi transformă propoziția dezvoltată în propoziție simplă.

8 puncte

8. Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate în text:

6 puncte

SUBIECTUL II (20 puncte)

1. Transformă vorbirea directă din fragmentul marcat în vorbire indirectă:

6 puncte

2. Cu care dintre personaje, Liliana sau fetița cu rol de povestitor, te asemeni? Motivează răspunsul în 2-3 enunțuri.

8 puncte

3. Scrie semnificația fragmentului: *"Eu nu voiam să fiu o stea. Mie îmi ajungea să fiu Povestitorul."*

6 puncte

SUBIECTUL III (30 puncte)

Redactează o compunere de 10 – 15 rânduri în care să vorbești despre emoțiile și sentimentele pe care le-ai trăit tu când ai desfășurat împreună cu ceilalți colegi de clasă o activitate interesantă. Găsește un titlu potrivit compunerii tale.

Pentru obținerea punctajului maxim va trebui să respecti următoarele cerințe:

- stabilirea unui titlu sugestiv;
- respectarea părților compunerii;
- originalitatea ideilor exprimate;

CONCURSUL JUDEȚEAN „EXCELSIOR”

Etapa județeană

Barem de corectare

Clasa a IV-a

Item	Soluții	Punctaj
S I		40 de puncte
1.	”-Eu sunt cea mai bună! adăugă Liliana, aranjându-și buclisoarele.” sau ”-Așa copil talentat ca fiică-mea nu am văzut în niciun film, spunea mama Liliane.”	2p
2.	emotivitate, stăpânire de sine; modestia	2x2p=4p
3.	întrecere - concurs, competiție, confruntare etc. cor - grup, ansamblu, mulțime etc. flutură – mișcă, scutură, agită, fâlfâie, se leagănă etc. talentat – înzestrat, dotat etc. secret – taină, mister etc. roluri – sarcini, misiuni, rosturi, atribuțiuni etc.	6x1p=6p
4.	corp ceresc, vedetă, stea de mare, cu stea în frunte, să stea, formă desenată de stea, stea cu coadă (cometă), stea căzătoare (meteor)	5x1p=5p
5.	a. dumneavoastră b. rol, stea, film c. copil talentat d. o să ajungă	4x1p=4p
6.	fii, nu fi, ochii, albaștri, ce-i	5x1p=5p
7.	a. Subiectul – Liliana exprimat prin substantiv propriu Predicatul – juca exprimat prin verb b. P.s. P.s. P. S. Juca Liliana.	2x2p=4p 2x1p=2p
8.	învățătoarea=subiect exprimat prin substantiv comun, gen feminin, nr. singular;	

	<p>albastră = parte secundară de propoziție exprimată prin adjectiv, gen feminin, nr. singular;</p> <p>am auzit = predicat exprimat prin verb, timp trecut, persoana I, nr. singular;</p> <p>o = parte secundară de propoziție exprimată prin pronume personal, persoana a III-a, nr. singular, gen feminin;</p>	20x0,40=8p
S II		20 puncte
1.	<p>Transformarea verbelor și a pronumelor de la persoana I și a II-a la persoana a III-a</p> <p>Eliminarea liniei de dialog</p> <p>Semnalarea replicilor prin verbe care exprimă acțiunea de "a spune"</p> <p>Eliminarea exclamațiilor, interogațiilor, interjecțiilor</p>	4x1,5p=6p
2.	Se identifică cu unul dintre personaje și motivează alegerea pe baza informațiilor din text. (redactare și originalitate)	2x4p=8p
3.	Interpretarea adecvată a semnificației secvenței date. (redactare și originalitate)	2x3p=6p
S III		30 puncte
	Stabilirea unui titlu sugestiv	2p
	Respectarea părților compunerii	3p
	Originalitatea ideilor exprimate	5p
	Cuprinsul bazat pe înlănțuirea logică a faptelor	8p
	Folosirea unui limbaj expresiv, adecvat subiectului dat	5p
	Încadrarea în pagină	2p
	Lizibilitate	1p
	Ortografie și punctuație	4p

OFICIU = 10 puncte

TOTAL = 100 puncte

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa județeană, Clasa a IV-a

Varianta 3

Se dă fragmentul:

„A fost odată un bătrân împovărat de ani. Privirea i se tulburase, auzul îi slăbise, iar genunchii îi tremurau la fiecare mișcare.

Când se așeza la masă, abia-și putea ține lingura în mână: vărsa ciorba pe masă. Ba chiar scăpa îmbucăturile din gură și nu se mai putea servi singur.

Văzând cât de neputincios și neîndemânatic devenise bătrânul, fiul și nora sa se umpleau de scârbă. Așa că s-au hotărât să nu-l mai lase să stea cu ei la masă și-l așezară să mănânce într-un colț, lângă **vatră**.

Din ziua aceea îi dădură mâncarea într-o **strachină** de lut, dar nu-i puneau nici măcar atât cât să se sature, ca să nu risipească mâncarea. Bătrânul **căta** cu **jind** la masa încărcată cu bucate și ochii lui lăcrimau de amărăciune și supărare.

Într-o zi, mâinile îi tremurară mai tare și scăpă strachina de lut. Cioburile se împrăștiară pe podea. Văzând asta, nora se apucă să-l certe de zor:

— Of, nici strachina nu poți s-o ții în mână, bătrân **nevolnic** ce ești! M-am săturat să strâng după tine!

Bătrânul se închise în amărăciunea lui și nu scoase o vorbă. Doar ofta adânc din când în când, cu ochii plini de tristețe.

Atunci, bărbatul și nevasta lui hotărâră să meargă la târg, unde cumpărară, pe câțiva bănuți, o strachină de lemn.

Și bietul bunic fu nevoit să mănânce, din acea zi, din strachina de lemn, în colțul lui de lângă vatră.

Dar iată că, într-o seară, pe când ședeau cu toții în odaie la căldura sobei, nepotul, o găgălice de vreo patru anișori, se apucă să meșterească ceva din niște scândurele. Era foarte atent la jocului și încerca să le potrivească într-o formă anume.

— Ce faci tu acolo? îl întrebă taică-său.

Și copilul răspunse mândru de strădania lui:

— Încerc să fac și eu o **covățică** din care să mănânci tu și cu mama, când nu veți mai fi în putere, așa ca bunicul!

Și amândoi oamenii priviră mult timp unul la altul, apoi îi podidi un plâns de amar și de rușine”.

(**Bunicul și nepotul**- de Frații Grimm)

SUBIECTUL I

1. Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

- nevolnic-----

- vatră-----

- cu jind-----

-strachină-----

2. Alcătuieste enunțuri în care cuvintele „mână” și „zbor” să fie, pe rând substantiv și verb.

3. Alcătuieste câte un enunț în care cuvintele „vatră” și „colț” să aibă sensuri diferite față de cele din text.

4. Alcătuieste trei enunțuri în care verbul „a cădea” să aibă înțelesuri diferite.

5. Transcrie din text:

a) două adjective

b) două verbe la forma negativă

c) două pronume, forma neaccentuată

6. Analizează părțile de vorbire apoi transformă în propoziție simplă:

Păsările măiestre cântă triluri încântătoare.

SUBIECTUL al II-lea

1. Formulează o concluzie, din textul dat, despre lecția pe care au primit-o părinții de la fiul lor.

2. Evidențiază însușirile băiatului, așa cum reiese din text.

3. Care este opinia ta în legătură cu atitudinea adulților față de bătrân.

SUBIECTUL al III-lea

Redactează un text creativ despre o întâmplare fericită petrecută cu familia ta, în care să folosești descrierea și dialogul. Caută un titlu potrivit.

CONCURSUL JUDEȚEAN EXCELSIOR

Etapa județeană, Clasa a IV-a

Varianta 4

Se dă fragmentul:

„ Băiatul cel mai mititel al lui Dumitru Onișor iese cu șase oi la mugurul proaspăt al primăverii. Era un copilăș palid și mărunțel și târa pe pământul ravăn niște ciubote grele ale unui frate mai mare. Ridică spre mine ochii triști, învăluți ca-ntr-o umbră cenușie și-și scoase cu anevoie din cap pălărioara veche, pleoștită ca o ciupercă. Îmi dădu bună-ziua c-un glas moale în care parcă suna o suferință timpurie. Apoi, acoperindu-se, ridică deasupra oilor toiegele alb, îndemnându-le spre crâng.

- Ce mai faci tu, măi flăcăule? Îl întrebai eu. Ai ieșit cu oile la păscut?

- M-a trimis tătuca să le mai port! Îmi răspunse el serios, cu glasul-i subțirel și peltic și se opri.”

(Mihail Sadoveanu, *Un om năcăjit*)

SUBIECTUL I

1. Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

- învăluți -----

- anevoie-----

- peltic-----

- reavăn-----

2. Alcătuieste enunțuri în care cuvintele „pitici” să fie, pe rând substantiv și adjectiv.

3. Alcătuieste câte un enunț în care cuvintele „ochi” și “port” să fie alte părți de vorbire decât în textul dat. Scrie în paranteză partea de vorbire respectivă.

4. Folosește expresia, „ pleoștită ca o ciupercă” într-o propoziție exclamativă.

5. Transcrie din text:

a) două adjective:

b) două verbe:

c) două pronume:

6. Găsește trei cuvinte care aparțin familiei de cuvinte pentru substantivul „prieten”, apoi formulează cu fiecare:

-o propoziție enunțiativă

-o propoziție enunțiativă exclamativă

-o propoziție interogativă.

7. Scrie substantive care se pot forma de la verbele: *cheamă, suferă, iese, construiesc, descrie*.

SUBIECTUL al II-lea

1. Formulează o idee principală sub formă de enunț, din textul dat.

2. Evidențiază însușirile băiatului, așa cum reies din text.

3. Ai dori să petreci o zi cu băiatul cel mai mititel al lui Dumitru Onișor?

Da, pentru ca-----

Nu, pentru ca-----

SUBIECTUL al III-lea

Redactează o compunere de minim zece rânduri, în care să îți imaginezi că petreci o zi la țară și trebuie să ai grijă de viețuitoarele din curtea bunicului.

**Inspectoratul Școlar Județean
Neamț
Colegiul Național „Roman-Vodă”
CONCURSUL JUDEȚEAN
EXCELSIOR
EDIȚIA I, 2024
înscris în
CAEJ NR. 16107/ 28. 11. 2023, la poziția 61
Domeniul: științific
Etapa județeană, 6 aprilie 2024**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Numele: _____	
Inițiala prenumelui tatălui: _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență: _____	
Loc. _____	
înv./prof. _____	
Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

Clasa a IV-a

Se dă textul:

„Odată, mai demult, când viața pe pământ era mai simplă, Soarele strălucea mai tare decât orice și oricine altcineva. Oamenii erau recunoscători și se bucurau de fiecare dată când soarele strălucea. Le aducea bucurie și speranță. Era sursa căldurii lor.

Soarele era singur în vastitatea cerurilor. Se uita în jos la oameni și la cum dansează în lumina sa și se întreba dacă destinul lui este să trăiască o viață de singurătate. „Probabil acesta a fost prețul pe care a trebuit să-l plătesc fiindcă am fost cea mai strălucitoare dintre stele”, se gândea el...

Și totuși, mai era și Luna acolo. În timp ce soarele devenea din ce în ce mai slab și începea să dispară de pe cer, începea să apară luna însoțită de milioane de stele. Strălucirea ei avea un soi de frumusețe tristă căci de multe ori trecea neobservată. Atunci când Luna strălucea, oamenii dormeau. Stelele o priveau, dorindu-și și sperând că într-o bună zi Soarele și Luna să se apropie pentru ca aceasta să nu se mai simtă atât de goală și pustie în interior. Acest lucru nu era posibil. Luna era de neatins și se înconjură de o pătură de întuneric în timpul nopților reci.

Până când, într-o zi, când Soarele s-a strecurat afară din Ceruri, el a reușit să o zărească pe fugă. Ea i-a aruncat o privire, o parte din ființa ei fiind expusă la lumină. Atunci Soarele a știut că și Luna poate străluci, iar în inima lui a înflorit o rază de speranță.

Așa că, pe când stelele hoinăreau în noapte, Soarele s-a îndrăgostit iremediabil, precum un bulgăre de zăpadă care se rostogolește la vale pe un munte... Cât de mult și-a dorit să o vadă! Însă Luna era de neatins. Era cu neputință.

„Pleacă!”, i-a șoptit ea în una din acele nopți, vocea ei fiind la fel de dulce și dureroasă precum ultima rază de lumină a dimineții. „Du-te și lasă-mă să respir, căci eu și cu tine avem sorțile decise! Tu luminezi ziua și eu arunc scipiri de lumină nopții. Nu putem fi niciodată împreună! Legătura dintre noi ar fi împotriva a ceea ce cred toți oamenii, împotriva a tot ce se cunoaște. Să nu îndrăznești să-ți abandonezi binecuvântarea luminii tale pentru întunericul meu.”

Acestea au fost ultimele cuvinte pe care, cu ultimele puteri, Luna a reușit să i le spună Soarelui. El i-a simțit sufletul pașnic și s-a împăcat cu ideea. Va apune în fiecare noapte pentru a-i ceda locul Lunii tainice.”

(*Legenda Soarelui și a Lunii*- legendă populară)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Desparte în silabe următoarele cuvinte, apoi precizează numărul de sunete și litere:

Cuvânt	Cuvânt despărțit în silabe	Număr de litere	Număr de sunete
fugitive			
expusă			
strălucitoare			
trecea			

6 puncte

2. Găsiți cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus pentru:

Cuvânt	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus
întuneric		
iubire		
tristă		
singurătate		

4 puncte

3. Analizează gramatical cuvintele subliniate:

- Lună, tu luminezi noptile întunecate!

4 puncte

4. Transformă următoarele cuvinte în părțile de vorbire date în tabel:

Substantiv	Adjectiv	Verb
lumină		
	tristă	
		a se bucura
supărare		

4 puncte

5. Alcătuieste câte o propoziție enunțiativă cu expresiile „pătură de întuneric” și „binecuvântarea luminii tale”.

4 puncte

6. Alcătuieste câte două enunțuri cu următoarele cuvinte „lună”, „zi”, cu sensuri diferite.

6 puncte

7. Transformă următoarea propoziție simplă într-o propoziție dezvoltată formată din cel puțin 4 cuvinte: *Tu luminezi.*

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Care era dorința stelelor? Formulează răspunsul în două-trei enunțuri, cu exemple din text.

7 puncte

2. Precizează care este menirea soarelui. Motivează răspunsul în două- trei enunțuri, cu exemple din text.

7 puncte

3. Selectează din text trei elemente care aparțin cadrului cosmic.

4 puncte

4. Scrie câte două trăsături ale Soarelui și ale Lunii prin care aceștia sunt asemănați cu o persoană (sunt personificate). Prezintă trăsăturile, în patru-cinci enunțuri.

10 puncte

5. Scrie ideea principală din paragraful subliniat.

2 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un text descriptiv de 20- 25 de rânduri cu titlul *Călătoria unei stele*.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- precizarea a două repere spațio -temporale;
- adecvarea conținutului la cerință
- utilizarea descrierii;
- originalitatea ideilor;
- folosirea alineatelor;
- încadrarea în limita de spațiu indicate;
- aplicarea corectă a regulilor de ortografie și de punctuație;
- așezarea în pagină și scrisul îngrijit.

Clasa a IV-a
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Desparte corect în silabe următoarele cuvinte, apoi precizează numărul de sunete și litere:

Cuvânt	Cuvânt despărțit în silabe	Număr de litere	Număr de sunete
fugitive	fu-gi-ti-ve	8 litere	8 sunete
expusă	ex-pu-să	6 litere	7 sunete
strălucitoare	stră-lu-ci-toa-re	13 litere	13 sunete
trecea	tre-cea	6 litere	5 sunete

0, 5 punct X 12=6 puncte

2. Găsește cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus pentru:

Cuvânt	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus
întuneric	beznă, obscuritate, întunecime	lumină
iubire	dragoste	ură
tristă	abătută, amărâtă, melancolică, mâhnită, supărată.	bucuroasă, veselă, voioasă
singurătate	pustietate, izolare	aglomerat, populat

0,5 puncte X 8=4 puncte

3. Analizează gramatical cuvintele subliniate:

- Lună, tu luminezi noptile întunecate!

noptile- substantiv comun, numărul plural, gen feminin,

întunecate- adjectiv, gen feminin, numărul plural,

tu- pronume personal, formă accentuată, persoana a II-a, nr. singular,

luminezi- verb, timp prezent, persoana a II-a, nr. singular.

1punct X 4 =4 puncte

4. Transformă următoarele cuvinte în părțile de vorbire date:

Substantiv	Adjectiv	Verb
<i>lumină</i>	luminos	a lumina
tristețe	<i>tristă</i>	a se întrista
bucuria	bucuros	<i>a se bucura</i>
<i>supărare</i>	supărat	a se supăra

0,5 puncte X 8= 4 puncte

5. Alcătuieste câte o propoziție enunțiativă în care să utilizezi expresiile „pătură de întuneric”, „binecuvântarea luminii tale” .

Utilizarea corectă a expresiilor în enunțuri.

2 puncte X 2= 4 puncte

6. Alcătuieste câte două enunțuri cu următoarele cuvinte „lună”, „zi”, cu sensuri diferite.

3 puncte X 2= 6 puncte

7. Transformă următoarea propoziție simplă în propoziție dezvoltată care să conțină cel puțin 4 cuvinte: *Tu luminezi.*

2 puncte

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Precizează dorința stelelor. Formulează răspunsul în două-trei enunțuri, cu exemple din text.

7 puncte

Formularea răspunsului la întrebarea dată, utilizând o secvență din text-**7 puncte**; formularea răspunsului, fără secvență transcrisă- **4 puncte**.

2. Precizează care este menirea soarelui. Formulează răspunsul în două- trei enunțuri, cu exemple din text.

7 puncte

Motivarea răspunsului, utilizând o secvență din text – **7 puncte**; motivarea răspunsului, fără utilizarea unei secvențe din text – **4 puncte**; încercare de motivare – **2 puncte**.

3. Selectează din text trei elemente care aparțin cadrului cosmic.

4 puncte

Numirea celor trei elemente cosmice identificate în text (de exemplu: Luna, Soarele, Stelele),

din care:

– câte 1 punct pentru numirea celor trei elemente – **1punct x 3= 3 puncte**

– construirea răspunsului în enunț – **1 punct**

4. Scrie câte două trăsături ale Soarelui și ale Lunii prin care aceștia sunt asemănați cu o persoană (sunt personificate). Prezintă trăsăturile, în patru-cinci enunțuri.

10 puncte

Prezentarea trăsăturilor celor două personaje, așa cum reies din textul dat:

– precizarea și prezentarea trăsăturilor (prezentare adecvată, cu valorificarea unor secvențe din text;

de exemplu: tristă/ sensibilă/ luminoasă, nefericit/important/grijuliu etc.), **1 punct X 4=4 puncte** pentru trăsături; **1punct X 4= 4 puncte** pentru prezentare; precizarea trăsăturilor, fără prezentare– **4 puncte**;

– încadrarea în numărul de enunțuri indicat – **2 puncte.**

5. Scrie ideea principală din paragraful subliniat.

Scrierea corectă a ideii principale, într-un enunț.

2 puncte

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un text descriptiv de 20- 25 de rânduri cu titlul *Călătoria unei stele.*

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- precizarea a două repere spațio -temporale;
- adecvarea conținutului la cerință
- utilizarea descrierii;
- originalitatea ideilor;
- folosirea alineatelor;
- încadrarea în limita de spațiu indicate;
- aplicarea corectă a regulilor de ortografie și de punctuație;
- așezarea în pagină și scrisul îngrijit.

Conținutul compunerii – 20 puncte

- relatarea unei întâmplări: relatare clară, nuanțată, cu respectarea convențiilor unei compuneri descriptive - **8 puncte**; adecvat - **4 puncte**.; parțial adecvat/ încercare de prezentare - **2 puncte**;

- precizarea a două elemente ale contextului spațio-temporal: **2 puncte X 2 = 4 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință (originalitate, expresivitate, claritate și coerență a ideilor: **8 puncte/ conținut parțial adecvat - 4 puncte**);

Redactarea (10 puncte)

- utilizarea corectă a elementelor de gramatică și de vocabular- **5 puncte**;
- așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor)- **2 punct**;
- încadrarea în limita de rânduri indicată- **2 puncte**;
- lizibilitate -**1 punct**.

Nerespectarea normelor de ortografie și punctuație - 0,10 p/ eroare.

